

POGODA

Rano pochmurno z rozpo-

dzeniami w ciągu dnia i ochlo-

dzeniem; temperatura najwyż-

sza 33 F (1.5 C).

Jutro pogodnie i chłodniej.

Wschód słońca o godz. 7:17

rano, zachód o godz. 4:41 po-

łudniu.

No. 8 Rok (Vol.) LXXXII

Dziennik Związkowy

H DAILY ZGODA

Published Since 1906

POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

IL, Czwartek, 12 Stycznia (January 12), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141. 35¢

KALENDARZYK

Dzisiaj czwartek, 12 sty-

czenia — Benedykta, Arka-

dusza.

Jutro piątek, 13 stycznia

— Hilarego, Bogumiła, We-

roniki.

Pojutrze sobota, 14 stycz-

nia — Sawy, Feliksa.

“ZOSTAWIAM KRAJ W DOBRYCH RĘKACH”

Protokół Genewski Potwierdzony

W Dzisiejszym Numerze Znajdziecie:

- * Narkomania i AIDS w Illinois (str. 4)
- * Lista nr 20 ofiarodawców “Na ratunek” (str. 2)
- * Kryzys ekologiczny — Oświadczenie NSZZ “Solidarność” (str. 4)
- * Dział Kobiet (str. 5)
- * Kronika Podhalańska (str. 2)
- * W odpowiedzi na listy do redakcji (str. 4)
- * Ogłoszenia organizacyjne (str. 3)

Przywódcy Podali Się Do Dymisji

Belgrad (Reuter) — Pod naciskiem mieszkańców Czarnogóry komunistyczni i państwowi przywódcy tej jugosłowiańskiej republiki podali się do dymisji.

Dwudniowe demonstracje w Titogradzie zgromadziły tu 120,000 robotników i studentów. Uczestnicy otoczyli budynki władz, które tymczasem prowadziły gorączkowe debaty na temat wysuwanych przez ludność żądań.

Wiadomość o rezygnacji wzbudziła w tłumie entuzjazm. Ulice Titogradu zamieniły się w wielką salę balową. Tańczono i śpiewano ogłaszając środę dniem świątecznym.

Czarnogóra jest najmniejszą i najuboższą republiką wielonarodowościową Jugosławii. Liczy 600,000 mieszkańców, wśród których 110,000 żyje poniżej tzw. poziomu ubóstwa.

Bezrobocie osiągnęło tam 25 procent. Przy inflacji, która przekroczyła już 250 procent i niskich płacach, utrzymanie się stanowi podstawowy problem większości Czarnogórców.

Do dymisji podali się wszyscy członkowie tzw. stanowej prezydentury, czarnogórscy delegaci do jugosłowiańskiego Biura Politycznego i członek kolektywnej prezydentury państwa.

Agencja prasowa Tanjung informuje, że w najbliższy piątek regionalny parlament oficjalnie zatwierdzi ich rezygnację. (eg)

Demonstracje Tatarów Krymskich

Moskwa (Reuter) — Moskiewska milicja rozbiła demonstrację krymskich Tatarów, zatrzymując w areszcie przynajmniej 12 jej uczestników.

Cała akcja trwała niewiele ponad 8 minut. Odbędzie się na stopniach kremlowskiej biblioteki, im. Lenina.

Tatarzy domagali się prawa powrotu na swe rdzenne ziemie na czarnomorskim półwyspie. Żądali odnowienia i autonomii dla krymskiej republiki Tatarów.

W 1944 roku wywieziono ich i osiedlono w różnych częściach sowieckiej Azji centralnej.

Ubiegłego lata specjalna komisja rządowa zniósła ograniczenia dotyczące liczebności ludności uszykującej pozwolenie na powrót. Lokalne władze hamują ten proces ze względów ekonomicznych. Zezwolenia na przyjazd na Krym dostają tylko ci, którzy wcześniej zapewnią sobie miejsce pracy i mieszkanie.

Przywódcy krymscy obawiają się przeludnienia i bezrobocia. (eg)

Zakaz Użycia Gazów Trujących Obowiązuje

Nadzieje Na Umowę o Całkowitej Likwidacji Broni Chemicznej

Paryż (Reuter) — 149 państw, biorących udział w paryskiej konferencji zobowiązało się do nie stosowania broni chemicznej i podjęcia wysiłków na rzecz całkowitej jej eliminacji.

W finałowym oświadczeniu uczestnicy konferencji podkreślali swą gotowość do zabiegów na rzecz światowego pokoju i bezpieczeństwa zgodnie z kartą Narodów Zjednoczonych i szukania efektywnych metod rozbrojenowych. Potępli stosowanie trujących gazów w konfliktach i przyrzekli zawieszenie ich produkcji. Wspomniano o poważnym zaniepokojeniu, wywołanym faktem użycia gazów. Poparto humanitarną pomoc ofero-

waną ofiarom tej niebezpiecznej broni.

Państwa biorące udział w konferencji potwierdziły doniosłość Protokołu Genewskiego z 1925 r., który zawiera zakaz stosowania gazów i metod bakteriologicznych w wojnie. W całej rozciągłości poparto jego treść i zwrócono się do pozostałych państw z apelem o uznanie i podporządkowanie się zawartym w nim zakazom.

Zwrócono uwagę na palącą potrzebę zwolania w jak najwcześniejszym terminie konwencji na temat zniesienia produkcji, maga-

Dokończenie na str. 6-tej

Polityczna Opozycja Na Węgrzech

Budapeszt. (Reuter) — W środę węgierski parlament utworzył drogę politycznej opozycji głosując za przyjęciem ustawy zezwalającej na oficjalną działalność niezależnym partiom i na publiczne demonstracje.

Minister sprawiedliwości Kalman Kulcsar uznał to za pierwszy krok w kierunku “transformacji” węgierskiego systemu politycznego.

Nowe prawo — pierwsze tego rodzaju od 1948 roku, kiedy to partia komunistyczna zniósła wszystkie rywalizujące z nią organizacje — zapewnia prywatnym obywatelom możliwość powoływania do życia nowych organizacji o różnym profilu.

Przed wejściem tego prawa w życie parlament musi zatwierdzić jeszcze inne przepisy. Kulcsar przyrzekł, że zostaną one poddane głosowaniu przed 1 sierpnia.

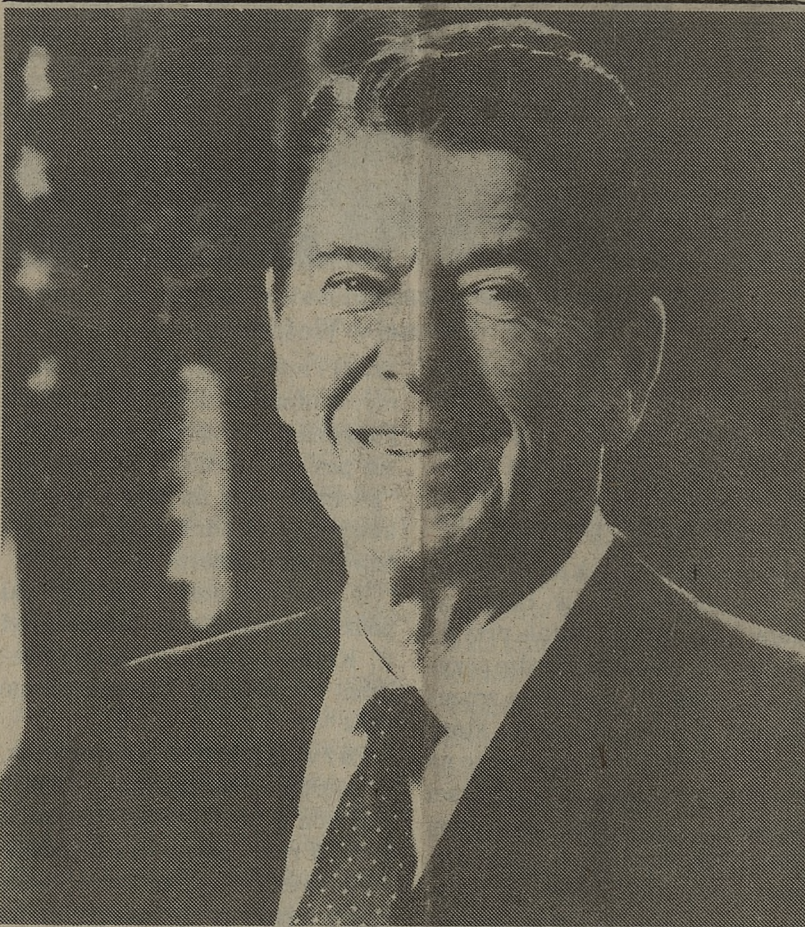
Przyczyn tej zwłoki nie wyjaśniono. Rzecznik niezależnego Stowarzyszenia Wolnych Demokratów przyjął wiadomość o decyzjach parlamentu z ostrożnym optymizmem.

Niepokój wzbudza fakt, że zatwierdzenie ustawy nie oznacza jej natychmiastowej ratyfikacji.

Ustawa przewiduje legalizację organizacji pod warunkiem, że posiada ona przynajmniej 10 członków, przywódców wyłonionych w wyborach i program działania.

Część dotycząca publicznych demonstracji zobowiązuje organizatorów do zgłoszenia planów takiego wystąpienia w miejscowym posterunku milicji z kilkudniowym wyprzedzeniem.

Koordynatorzy muszą przyrzec władzom, że nie będą podlegać uczestników manifestacji do nielegalnych akcji.

WASHINGTON — Prezydent Ronald Reagan wygłosił pożegnalne przemówienie do narodu amerykańskiego. Za tydzień ustępujący prezydent przekaze władzę swemu następcy George'owi Bushowi. (Reuter)

K. Musielak Skarbnikiem Z.N.P.

KAZIMIERZ MUSIELAK
Nowy Skarbnik ZNP

Anaheim, Kalifornia (Inf. wł.) — Kazimierz Musielak, dyrektor Związku Narodowego Polskiego Okręgu Chicago został wybrany skarbnikiem tej wielkiej organizacji bratniej pomocy, na specjalnym zebraniu Rady Nadzorczej, które odbyło się w środę, 11 stycznia. Musielak pokonał ośmiu kandydatów w tym najpoważniejszego swego oponenta Stanisława Pilcha.

Zgodnie z regulaminem wyborów kandydat na skarbnika musiał uzyskać absolutną większość głosów, która w układzie Rady Nadzorczej oznaczała 18 głosów (jest 34 komisarzy i komisarek oraz Cenzor i Wicecenzor — brakowało dwojga komisarzy).

Zanim przystąpiono do głosowania, każdy z kandydatów miał okazję przedstawić się zebranym i powiedzieć o swych planach na przyszłość. Paweł Odrobina, dyrektor ze stanu Michigan, który też zgłosił swą kandydaturę, w czasie wystąpienia śródogowego zdecydował się zrezygnować z wyścigu wyborczego. Pozostało więc ośmiu kandydatów a mianowicie: Halina Bielowicz, Donald Adam Gutowski Kazimierz Musielak, Karol Nawarynski, Stanisław Pilch, Phyllis Michalski, Józef Wojtowicz i Theresa M. Winters.

Trzech kandydatów nie wystąpiło przed forum, bo byli nieobecni. Pozostali przedstawili ciekawe sugestie przyszłej pracy. Wypowiedź każdego z nich nacechowana była głęboką troską o dobro Związku i sprawy polskiej.

W pierwszym głosowaniu wyniki przedstawiały się następująco: Kazimierz Musielak — 17 głosów, Stanisław Pilch — 12 głosów, Theresa Winters — 2 głosy i Donald Adam Gutowski — jeden głos. W drugim i decydującym głosowaniu Kazi-

mierz Musielak otrzymał 18 głosów. Stanisław Pilch — 14 głosów.

Przysięgę od nowego skarbnika Związku Narodowego Polskiego odebrał cenzor Hilary Czaplicki w obecności wszystkich zgromadzonych, otoczony członkami Zarządu Centralnego i Dyrekcji ZNP, a prezesem Edwardem Moskałem na czele.

Obrazy Rady Nadzorczej oraz Dyrekcji ZNP (które rozpoczną się dzisiaj) odbywają się w pięknym hotelu Regency Alicante, w hotelu w którym za niecałe trzy lata odbywać się będzie kolejny Sejm Związku. Oprócz członków wyżej wymienionych władz najwyższych Związku w spotkaniach tych uczestniczy kilku specjalnych, zaproszonych gości. Między innymi Adam Tomaszewicz — przewodniczący Komitetu Budżetu, były skarbnik ZNP, Frank Zielony, były komisarz Okr. 16 ZNP oraz kilka innych osób, jak np. Antoni Czeleń czy też kilku działaczy z Kalifornii i sąsiednich stanów.

Przez następne trzy dni obrady będą bardzo intensywne, bo wiele jest do przedyskutowania i zaplanowania. Posiedzenia odbywają się cały dzień, z krótkimi przerwami na posiłki, czyli od 8:30 rano do późnych godzin wieczornych.

Zebraniu Rady Nadzorczej przewodniczy cenzor Hilary Czaplicki. Bardziej szczegółowe relacje z dyskusji i decyzji, jakie zostaną podjęte prześlemy w kolejnych komunikatach: w jutrzejszym wydaniu Dziennika oraz w wydaniach następnego tygodnia.

Awaryjne Lądowanie Boeinga 747 w Moskwie

Moskwa (Reuter) — Należący do Pan Am Boeing 747, lecący z Nowego Jorku do New Delhi wylądował we wtorek wieczorem na moskiewskim lotnisku Szeremietiewo po stwierdzeniu wycieku oleju w jednym z silników.

Rzecznik Pan Am powiedział, że złe warunki atmosferyczne w Indiach skłoniły załogę do prośby o zezwolenie na awaryjne lądowanie w Moskwie, aby zapobiec ewentualnym problemom technicznym.

381 osób znajdujących się na pokładzie Boeinga zakwaterowano w lokalnych hotelach.

Z Frankfurtu wyleciał inny samolot, aby umożliwić pasażerom ukończenie podróży. (kc)

7-Stopowy Tort Na 800-Lecie Londynu

Londyn (Reuter) — Miasto Londyn obchodziło w środę swoje 800-lecie, którego uroczystości obejmujące ponad 100 różnego rodzaju imprez kosztować będą \$1.8 mln.

Obchody rozpoczęto rozkrojeniem przy pomocy ceremonialnego miecza — ważącego 1 tonę, 7-stopowego tortu urodzinowego w 550-letnim ratuszu.

“City of London” — obejmujące 1 milę kw. historyczne centrum metropolii jest korporacją, której dochód w ub. roku wyniósł \$16 mld; wszystkie wydatki na uroczystości pochodzą z kasy korporacji i nie obciążają w najmniejszym stopniu podatników. (kc)

Wałęsa Przestrzega

Warszawa (Reuter) — Lech Wałęsa oświadczył w środę korespondentom Reutera, że apelował do pracowników Stoczni Gdańskiej, w której narodził się Związek “Solidarność”, aby nie podejmowali strajku w proteście przeciwko zapowiedzianej przez rząd likwidacji stoczni.

Na wtorkowym zgromadzeniu L. Wałęsa wzywał zebranych do zachowania spokoju i umiaru w tej sprawie.

“Zwołałem zebranie, aby wyjaśnić sytuację — powiedział Wałęsa — i przekonać ich, aby nie zaczynali dzikiego strajku”.

Szef “Solidarności” przeciwstawia się tym samym radykalnej grupie ponad 30 krajowych działaczy regionalnych, przeważnie b. członków Komisji Krajowej, pochodzącej z wyborów. Zakwestionowali oni celowość jego wysiłków osiągnięcia kompromisu z władzami komunistycznymi.

W październiku rząd zapowiedział, że stocznia im. Lenina — miejsce gdzie powstała “Solidarność” w 1980 roku — zostanie w ciągu 2 lat zamknięta.

Bardziej bojowo nastawieni robotnicy wezwali w zeszłym tygodniu do strajku, w czasie zebrania zorganizowanego przez Andrzeja Gwiazdę, stojącego na czele owej radykalnej grupy.

Grupa ta (składająca się z uczestników wcześniej powstałej Grupy Roboczej) oskarża Wałęsę o miękkość w stosunku do władz, skoregowała się zasadniczo na rozmowy zmierzające do stworzenia koalicji, która ma pomóc rządowi wyciągnąć kraj z kryzysu. (eb)

Szef Paktu Warszawskiego Straci Posadę

Moskwa (CT) — Ofiarą czystki związanej z planami zmniejszenia sowieckich sił zbrojnych padnie dowódca Paktu Warszawskiego marszałek Wiktor Kulikow. Jego miejsce może zająć 53-letni gen. Władimir Lobow, pełniący obecnie funkcję pierwszego z-pcy szefa sztabu generalnego.

Lobow jest zwolennikiem Gorbaczowa i popiera jego projekt ograniczenia liczebności sowieckich wojsk.

Istnieją również pogłoski, że stanowisko to dostanie 65-letni, Piotr Luszew, pierwszy z-pca ministra obrony ZSSR.

Odejdzie Kulikowa na emeryturę zbiega się z zapowiedzią cięć w budżecie militarnym, zmniejszeniem liczebności wojsk o 10 procent i wycofanie 50,000 żołnierzy i 5,000 członków z Europy wschodniej.

W ub. tygodniu Gorbaczow zapowiedział cięcia budżetu na obronę w ramach walki z deficytem. Przypuszcza się, że duże oszczędności przyniesie wycofanie sowieckich wojsk z Afganistanu. (eg)

Pożegnalne Przemówienie Prez. Reagana

Ustępujący Przywódca Podsumował 8 Lat Swej Prezydentury

Washington (Reuter, CT) — W środę wieczorem prezydent Reagan wygłosił pożegnalne przemówienie do narodu amerykańskiego, w którym podsumował osiem lat swej prezydentury i ostrzegł naród, by do codziennego życia wprowadził większą dawkę uczuć patriotycznych.

Mówiąc o ważnych wydarzeniach w świecie Reagan mówił z satysfakcją o “bliskich stosunkach ze Związkiem Sowieckim”, co osiągnięto za jego prezydentury. Ostrzegł jednakże, iż dla kontynuowania pokoju w świecie opierać się trzeba na działaniach, a nie na obietnicach.

W telewizyjnym przemówieniu transmitowanym z Białego Domu, Prezydent mówił o Ameryce, która dokonała znacznego postępu pod jego przywództwem.

“Dzisiaj cieszymy się większym dobrobytem, większym bezpieczeństwem i jesteśmy szczęśliwsi niż — przed ośmioma laty” — powiedział

Dokończenie na str. 6-tej

USA Przyjmą Więcej Uchodźców z ZSSR

Washington (CT) — Prezydent Ronald Reagan podjął decyzję o zwiększeniu liczby uchodźców ze Związku Sowieckiego, którzy będą mogli przybyć do Stanów Zjednoczonych. Ogółem USA przyjmą o 39 proc. Więcej uchodźców z ZSSR, których liczba wyniesie w tym roku 25 tys. osób.

Wzrost ten nastąpi kosztem obniżki miejsc przyznanych uchodźcom z krajów leżących w południowo-wschodniej Azji.

Ilość przyznanych miejsc — na wjazd do USA nadal znacznie przekracza popyt. Z obliczeń Departamentu Stanu wynika, iż w tym roku około 50 tys. obywateli sowieckich starać się będzie o wyjazd z tego kraju w charakterze uchodźców. Większość z wyjeżdżających to Żydzi i Ormianie.

Po raz pierwszy w historii Stany Zjednoczone zabrały część miejsc uchodźców z innego regionu, by móc przyjąć więcej obywateli sowieckich.

Decyzja Reagana spotkała się z protestami organizacji zrzeszających Amerykanów azjatyckiego pochodzenia.

W myśl zaaprobowanego planu USA przyjmą 6,5 tys. uchodźców sowieckich zamiast uciekinierów z krajów Azji południowo-wschodniej. Państwa te ogółem posiadały 53 tys. miejsc.

Zdaniem przedstawicieli Departamentu Sprawiedliwości — rząd chciał uniknąć powtórzenia sytuacji z ubiegłego roku, kiedy to ambasada USA w Moskwie została zalana podaniami o przyznanie statusu uchodźcy, a z powodu braku miejsc musiała tymczasowo wstrzymać wydawania wiz wjazdowych do Stanów Zjednoczonych.

W myśl istniejącego prawa Reagan może zwiększyć ogólną ilość przyjmowanych uchodźców bez zabierania miejsc jednemu z nich, jednakże prezydent podjął swą decyzję chcąc uniknąć zwiększania kosztów przyjmowania uchodźców.

Departament Stanu ocenia, iż koszt przyjęcia jednego uchodźcy kosztuje władze ok. 7 tys. dol. Cena przejazdu i przeprowadzki przeciętnie wynosi \$2 tys., a do tego dochodzi późniejsza różnego rodzaju pomoc wartości \$5 tys. (ak)

40 Rocznic Kola

A. Knapczyka Ducha

Koło im. Andrzeja Knapczyka Ducha ma ważny jubileusz 40-lecia istnienia, z tego tytułu w niedzielę, 15 stycznia, będzie odprawiona Msza św. w kościele Najsw. Serca Pana Jezusa o godz. 1 po poł., a następnie o godz. 3 po poł. wielki baniet w Domu Podhalan, 4808 S. Archer Ave.

40-lecie zbiegło się z uroczystym poświęceniem sztandaru Pielgrzymy Jana Pawła II, za tym będzie to podwójna uroczystość, na którą zaprasza się wszystkie Koła Związku Podhalan w strojach góralskich ze sztandarami.

Z racji tej podwójnej uroczystości będzie wydany pamiętnik, do którego prosimy o zakupienie ogłoszeń. Ceny są następujące: strona — \$50, 1/2 strony — \$30, 1/4 strony — \$20, patronat — \$5.

Natomiast do sztandaru można zakupić gwoździe po \$15, na którym będzie nazwisko ofiarodawcy.

Po więcej informacji należy telefonować na nr: 735-6569.

F. Leśnicki, prezes

Wybory i Instalacja

W Kole Szaflary

Koło Nr 24 Szaflary Związku Podhalan będzie miało zebranie wyborcze w niedzielę, 15 stycznia, w Domu Podhalan o godz. 2 po poł., Zaraz po wyborach będzie instalacja nowego zarządu.

Na powyższe zebranie zaprasza się wszystkich członków Koła oraz rodaków z Szaflar, którzy chcą się zapisać do nas, aby wspólnie pracować dla dobra organizacji podhalańskiej i naszej rodzinnej miejscowości. A więc zapraszamy na niedzielę, 15 stycznia, o godz. 2.

J. Duda, prezes

Wybory w Kole Nr 3 Morskie Oko

Zarząd Koła Morskie Oko zaprasza wszystkich członków na zebranie wyborcze i instalację, która odbędzie się w niedzielę, 15 stycznia, w Domu Podhalan, o godz. 2 po poł.

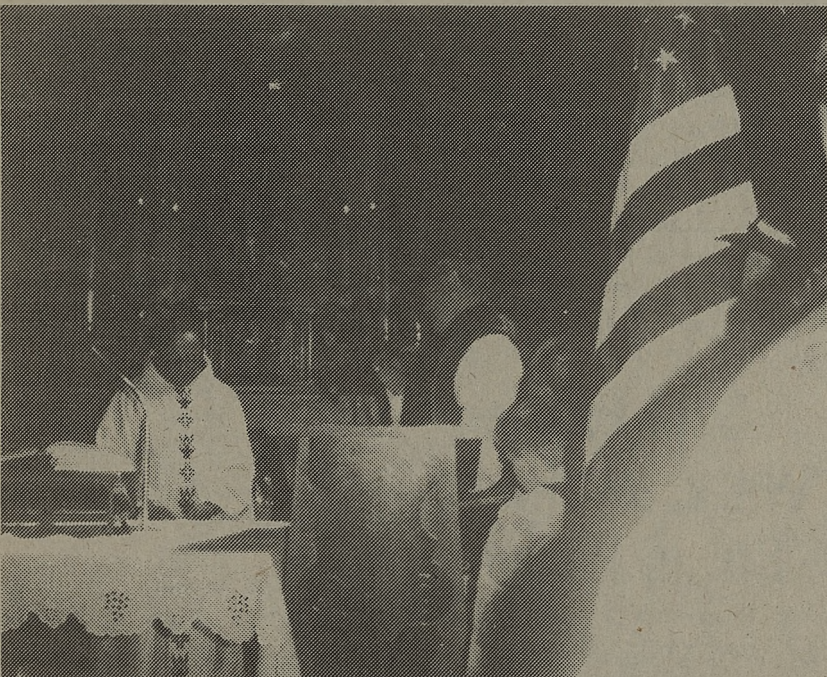
Zapraszamy nowych członków z okolic Łącka, Kamiency, Szczawy, Zalesia, Zabrzeży, Zbludzy i całego

Witamy Pielgrzymów u Królowej Podhala

Część V.

Przepraszam Czytelników kolumny podhalańskiej za opóźnienie dalszego reportażu z pielgrzymki lecz dzieje się to z powodu innego materiału o działalności Związku Podhalan, który również musi być zamieszczony w gazecie.

W niedzielę, 21 sierpnia, część pielgrzymów udała się autobusem do Woźnik, niedaleko Wadowic, na srebrny jubileusz kapłaństwa o. Tomasza Bałysa, kapelana ZPPA. Była to dla niego niespodzianka, co zresztą bardzo przeżył, kiedy grupa nasza wraz z polską delegacją ZP przywitała go strojami i kwiatami

Podczas Mszy św. jubileuszowej o. Bałysa, prezes Józef F. Króźel składa życzenia od Z.P. w USA. Marszałek Jan Piętka prezentuje flagę amerykańską w rodzinnym kościółku w Woźnikach.

przed rodzinnym kościółkiem, w którym 25 lat wstecz odbywał swoje prymicje. Uroczystą Mszą św. jubileuszową odprawił o. Tomasz w asyście ok. 25 księży. Życzenia złożyli prezesi obu związków: Fr. Bachleda-Księdziorz i Józef F. Króźel. Spotkaliśmy tutaj również o. Jana Kołaczka, karmelitę z Munster, Indiana, jak też wielu księży wizytujących kiedyś w Chicago. Rodzina o. Tomasza przyjęła nas po królewsku w domostwie rodzinnym.

Uroczystość ta bardzo zbliżyła nas z naszym kapelanem, który mimo że nie jest góralem, przyznał, że coraz bardziej nim się staje.

W tym samym dniu w Woźnik udaliśmy się na Podhale, do Doliny Chocholowskiej, aby wziąć udział w niesporach, które w stroju i gwarze góralskiej odprawił w szala-

Podhala do wstępowania w nasze szeregi, razem jesteśmy siłą, w pojedynkę nie nie dzialiśmy.

J. Panek, prezes

opracował: W. Tokarz

Koło Nr 41 Wróblówka
Zaprasza Na "Oplatek"

Zwyczajem polskim i lat ubiegłych, Koło Wróblówka Związku Podhalan P.A. urządza tradycyjny staropolski "Oplatek" w sobotę, 14 stycznia, w Domu Podhalan, o godz. 6 wiecz.

Po części religijnej będzie zabawa taneczna; grać będzie orkiestra Casanova.

Zarząd i Komitet Imprez serdecznie zaprasza wszystkich Wróblowian wraz z rodzinami i przyjaciółmi, wszystkich Podhalan i Polonie.

Tradycja oplatka ma wielkie znaczenie duchowe i jest przeżyciem religijnym dla nas Polaków szczególnie rozsianym po całym świecie. A więc niech nikogo nie braknie na wróblowińskim oplatku. W sprawie rezerwacji i informacji, prosimy telefonować: 342-6963.

J. F. Króźel, prezes

Zebranie Klubu Witów Koło 27

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Klubu Witów odbędzie się dnia 15 stycznia, o godz. 3 po poł., w Domu Podhalan, 4808 S. Archer Ave. Bardzo prosimy o przybycie.

J. Gewont, sekr. prot.

"Oplatek" Koła Im. Wł. Orkana

Koło im. Władysława Orkana prosi członków i swoich przyjaciół na "Oplatek", który odbędzie się w sobotę, 14 stycznia, w Domu Podhalan, 4808 S. Archer Ave., o godz. 6:30 wiecz.

E. Iwaniec, prezes

R. Bojarska, sekr. prot.

J. F. Króźel, prezes

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

opracował: W. Tokarz

KRONIKA TRÓJCOWA

KOŚCIÓŁ ŚWIĘTEJ TRÓJCY

Polska Misja Duszpasterska

KS. WŁADYSŁAW GOWIN, T. Chr.—Dyrektor
KS. ANDRZEJ MASŁEJAK, T. Chr.—Asystent
KS. WITOLD STARCZAK, T. Chr.—Rezydent

1118 N. NOBLE ST. CHICAGO, IL 60622 Tel. 489-4140
Godziny Biurowe: 9:00 do 12:00 rano i 1:00 do 4:00 po południu
Spowiedź: w soboty o 4:00 do 5:00 po poł.
oraz codziennie i w niedzielę, pół godziny przed Mszą św.
Mszy św.: W tygodniu o 8:00 rano; w niedzielę: 8:00, 10:30 i 5:00 po poł.

Refleksje Duszpasterskie

Ostatni Sobór Watykański dokonał wiele reform w różnych dziedzinach życia kościelnego. Dotyczy to również liturgii. Do pewnych zmian już dawno przyzwyczailiśmy się, jak np. odprowadzanie Mszy św. twarzą do wiernych i język narodowy w czasie liturgii. Są też może i takie zmiany, do których trudno nam się przyzwyczaić.

Okres Bożego Narodzenia przed Soborem trwał praktycznie do uroczystości Matki Bożej Gromnicznej. Do tego czasu stały w kościołach szopki i śpiewaliśmy kolędy. Obecnie ten okres został skrócony. W niedzielę po Bożym Narodzeniu obchodzimy uroczystość świętej Rodziny, a w niedzielę po Objawieniu Pańskim uroczystość Chrztu Chrystusa w Jordanie — i na tej uroczystości kończy się oficjalnie okres Bożego Narodzenia.

W tym roku sytuacja była specyficzna, bo uroczystość Bożego Narodzenia przypadła w niedzielę. W tej sytuacji uroczystość św. Rodziny była celebrowana w tygodniu. A ponieważ uroczystość Objawienia Pańskiego w Stanach też jest obchodzona w niedzielę, w tym roku 8 stycznia, zgodnie z zasadami liturgicznymi, uroczystość Chrztu Chrystusa była obchodzona w poniedziałek, tj. 9 stycznia. I na tej uroczystości zakończył się oficjalnie liturgiczny okres Bożego Narodzenia.

Siłą wiekowej tradycji, szczególnie w Polsce, szopki w kościołach i śpiewanie kolęd trwa dłużej. Ale trzeba i nam powoli przyzwyczajać się do nowych przepisów Kościoła. Okres Bożego Narodzenia zakończony. Ale jego duch, duch miłości, duch rodzinny, duch pojednania, powinien zawsze trwać w naszym życiu. A to jest przecież istotne.

Podziękowanie — wyraz serdecznego podziękowania kierujemy

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?
Nie wpadaj w rozpacz... my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Zycieli Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Uzuwania Ciąży.

AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY
Medical-Surgical Center

SPECJALISTYCZNA OPIEKĄ ZDROWOTNĄ DLA KOBIET ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Mocz na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia MÓWIMY PO POLSKU

725-0200
5086 N. ELSTON
Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po-Poł.

Coś, czego jeszcze nie było. . .

Zapraszamy na Czwartkowe Rendez-vous przy muzyce tanecznej i lampce wina. Intymna, kulturalna i spokojna atmosfera dla osób samotnych oraz zakochanych par. Kameralny nastrój oraz romantyczna ucieczka od codzienności stwarza okazję do relaksu oraz poznania ciekawych, kulturalnych ludzi. Otwarcie już 19 stycznia, tj. czwartek od godz. 8 do 11:30.

Kolejne tété-a-tété w każdy czwartek

THE INTERNATIONAL CLUB
3201 N. Long Ave.
(róg Long i Belmont)
Tel.: 202-9111

40-lecie najstarszej polskiej apteki w Wielkiej Brytanii

APTEKA GRABOWSKIEGO 1948-88

GRABOWSKI EXPORT-IMPORT
175- Draycott Avenue-London SW3 3AL-England
Telephone 01-589 0750 or 01-589 9656 Telex 892411

Doświadczona ekipa na czele z lekarzem i farmaceutą, pomoże w zrealizowaniu najszybciej i najtańszej każdego zamówienia do Polski, bezpośrednio przez Anglię. Lek i całego świata.
10% zniżki od zamówienia przy załączeniu ogłoszenia!

Prezes Edward Moskal Na Gwiazdce Stowarzyszenia Dobroczynności

We wtorek 13 grudnia ub. r. w sali Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP, pnr. 6038 N. Cicero Ave. odbyła się tradycyjna Gwiazdka Stow. Dobroczynności przy ZNP. Zabawa ta była poprzedzona krótkim posiedzeniem, załatwiając konieczność spraw Stowarzyszenia. Liczne zebrane delegatki i gości powitała prezeska Stow. Helena Szymanowicz. Jak zwykle posiedzenie rozpoczęto modlitwą za wszystkie panie delegatki. Po stwierdzeniu obecności urzędniczek sekretarka prot. Marta Filar odczytała protokół z poprzedniego posiedzenia, który zawierał aktywność pracy i podsumowanie ostatniego Balu Debiutantek.

W swym sprawozdaniu p. prezeska Szymanowicz podziękowała paniom delegatkom za pracę wykonaną podczas ostatniego balu. Książką pamiątkową pomimo, iż ceny ogłoszeń i życzenia złożone debiutantkom nie były kosztowne przyniosła okazały dochód. Stowarzyszenie szczeni się iż jest kilka zgłoszeń naszych pańienek na debiutantki na rok 1989. Po załatwieniu konieczności spraw Stowarzyszenia, odroczone posiedzenie i przystąpiono do nastroju świątecznego. Łamiąc się oplatkiem zebrani składali sobie życzenia świąteczne. Przy pięknych i ozdobnych stołach ustrójonych kwiatami przystąpiono do spożycia smacznej kolacji.

Następnie pani prezeska rozpoczęła program świąteczny. Pięknie się śpisał zespół mężczyzn śpiewaniem kolęd. Rokrocznie liczba mężczyzn się powiększa. Są to zasłużeni Związkowcy, którzy chętnie przybywają z żonami przysłuchując się posiedzeniu.

W programie artystycznym jak zawsze pięknie się śpisał swym humorem i dowcipami Ref-Ren Feliks Konarski i Andrzej Piekarski. Duet Ref-Ren z Jolantą Mroczkowską, przy udziale pianisty Henryka Wawrzyczka, jak zawsze odmienny, świeży z dowcipami cały zespół urozmaicił wieczór.

Po programie artystycznym zaszczycił Stowarzyszenie po raz pierwszy nowo obrany prezes ZNP i prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Edward Moskal. W swym

Studium Spraw Polskich

Już 13 lat działa wśród nas organizacja, która położyła duże zasługi w pracy dla dobra narodu polskiego, dążącego do wolności i niepodległości.

Widocznie ta praca ma duże znaczenie, bowiem jest szkalowana w prasie moskiewskiej i peerelowskiej.

Tą Organizacją jest Północno-Amerykańskie Studium Spraw Polskich (w skrócie: Studium), której głównym zadaniem jest informowanie społeczeństwa amerykańskiego o sytuacji bieżącej w PRL. Czyny to za pośrednictwem kwartalnika: "Studium Papers" wydawanym w dużym nakładzie, który jest wysyłany do odbiorców w Ameryce i za granicą (np. Japonii, Australii). Również Studium działa za pośrednictwem specjalnych wydawnictw, konferencji, odczytów, "Instant Reply Service" i podobnych akcji.

Działalność Studium jest całkowicie niezależna, bowiem opiera się na składkach i donacjach członków, którymi mogą zostać Polacy i nie-Polacy prawego charakteru, którzy wierzą w zadania Studium. Opłaty do Studium są potrącalne z podatku, ponieważ organizacja ma status korporacji nie-dochodowej.

Studium jest organizacją przyszłościową, bowiem członkami jego są przedstawiciele pokolenia kom-

przemówieniu podkreślił, iż w okresie świątecznym kiedy składamy wzajemne życzenia świąteczne okazując miłość, jako jedna rodzina związkowa nie zapominajmy, iż naród polski zwraca się do nas z zaufaniem i nadzieją, iż będziemy w stanie przyjąć z pomocą w chwili tak bardzo potrzebnej. Podkreślił znaczenie Kongresu Pol. Am., która podjęła zbiórki pomocy na zasilenie funduszy na dalszą działalność. Dalej prezes E. Moskal oznajmił iż na przyszłość będą zrobione nowe początki pracy naszej organizacji, która liczy 108 lat. W imieniu Dyrekcji Z. C. ZNP życzenia złożył dyr. K. Musielak. Obecni w zarządzie byli dyr. R. Kolpacki, Stanisław Stawiarz i dyr. Genowefa Wesołowska, która jak rokrocznie obdarzyła panie upominkiem świątecznym.

Piękne pastorałki wykonał dyr. K. Musielak i długoletnia i zasłużona delegatka Gminy 177 Andzia Pilarczyk.

Na sali zjawił się Gwiazdor (Stanisław Kapielski), który przy pomocy pań, byłych wiceprezesek Stow. H. Orawiec, F. Stawiarz, C. Dienes, M. Winiacka i B. Helkowska obdarzył uczestników upominkiem. Gwiazdor również obdarzył wszystkich obecnych piórem ZNP, który będzie służył przy wypełnianiu aplikacji nowych członków. Aplikacje nowych członków złożyły prezesowi E. Moskal del. Wanda Węglarz i Józefa May.

Na apel Prezesa Akcji Pomocy Fundacji Charytatywnej Stow. Dobroczynności złożyło sumę \$1,000. Dalsze donacje złożyły b. dyr. i dyr. ZC Stanisław Stawiarz \$100 dyr. Genowefa Wesołowska \$100 — kom. Okr. 12 J. Binkowska \$100 — kom. Okr. 13 H. Wojnar — \$100 — kom. Okr. 12 J. Calka \$100 — kom. Okr. 13 S. Ścibło \$100.

Następujący prezesi Gmin byli obecni — S. Stawiarz, Gm. 11 — Anna Dzierzak, Gm. 23 S. Bogobowicz, Gm. 75 — A. Pestrak, Gm. 91 — G. Wesołowska, Gm. 139 — R. Kolpacki Gm. 143 i B. Helkowska, Gm. 178.

W tym pięknym nastroju świątecznym odroczone się do miesiąca marca.

Marta Filar — sekr.

Uroczystość Poświęcenia Sztandaru Klubu Błazowian

Klub Błazowian jak co roku w tym samym czasie urządza Instalację poświęcenia sztandaru i wzbijaniem gwoździ przez patronów.

W niedzielę, 22 stycznia, dokładnie w 50 rocznicę założenia Klubu odbędzie się poświęcenie sztandaru Klubu Błazowian w kościele św. Trójcy przy 1118 N. Noble St.

Poświęcenia dokona ks. biskup Mateusz Ustrzycki z Hamilton, Kanada. Msza św. rozpocznie się o godzinie 10:30 rano. Zbiórka członków chrestnych do sztandaru i wszystkich uczestników oraz reprezentacji ze sztandarami poszczególnych klubów odbędzie się o godz. 9:30 rano w sali parafialnej.

Po uroczystym nabożeństwie zapraszamy na przyjęcie do Związku Klubów Polskich przy 5835 W. Diversey Ave. Tam też nastąpi uroczyste zaprzysiężenie Zarządu oraz symboliczne wzbijanie gwoździ sztandarowych. Następnie spożyjemy obiad i obejrzymy program artystyczny pod kierownictwem A. Dobrzańskiego.

Serdecznie zapraszamy przyjaciół i sympatyków Klubu Błazowian oraz reprezentacje bratnich Klubów.

Bal Karnawałowy w The International Club

Wszystkich miłośników kulturalnej zabawy zapraszamy na Bal Karnawałowy, który odbędzie się 15 stycznia (niedziela). Początek o godz. 6:30 wiecz.

W programie: piękne pokazy tańca, obfita kolacja oraz wspaniała zabawa. Impreze odbędzie się pod adresem 3201 N. Long (róg Long i Belmont). Wstęp jedynie \$12 od osoby. Konieczna rezerwacja. Tel.: 202-9111.

Natomiast osoby zainteresowane nauką tańca zapraszamy w poniedziałek 16 stycznia o godz. 8 wiecz. na rozpoczynający się kurs tańca towarzyskiego. Wszelkie informacje: 202-9111.

Oplatek Kacetowski

Więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych zapraszają koleżanki i kolegów z rodzinami, ich przyjaciół oraz członków bratnich organizacji na "Oplatek," który odbędzie się w sali restauracji Grota, pod adresem 3112 N. Central Ave., w dniu 15 stycznia, godz. 2 po poł.

Józef Reszka

Kultura Filmowa Polski Niepodległej

Polski Instytut Nauki i Kultury uprzejmie zawiadamia, że w sobotę, 21 stycznia 1989 roku o godz. 6-ej wieczorem organizuje publiczny odczyt dr Wojciecha Wierzeńskiego — Kultura Filmowa Polski Niepodległej — zamykający cykl wykładów zorganizowany dla uczczenia 70-ej rocznicy odzyskania niepodległości w 1918 r. Odczyt odbędzie się w salach PUNO, przy 3204 N. Central Ave. w Chicago, 3 piętro, sala 300.

Nasz prelegent, dr Wojciech A. Wierzeński jest wieloletnim wykładowcą PUNO w Chicago i ma za sobą przeszło 20 lat pracy w Instytucie Polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim, zanim przybył do Stanów Zjednoczonych na zaproszenie Indiana University. Obecnie wykłada film na DePaul University w Chicago — i jako redaktor naczelny prowadzi dwutygodnik Zgoda, oficjalny organ ZNP. Wykład o kulturze filmowej Polski Niepodległej ilustrowany będzie przeźroczeniami i pokaże bogatą historię zarówno twórczości filmowej w Polsce, jak i żywy rozwój myśli filmowej.

Zapraszamy wszystkich sympatyków polskiego filmu na ten ciekawie zapowiadający się wieczór. Wstęp wolny.

Dr Hubert Romanowski

Komunikat PUNO

W dniu 13 stycznia, (piątek) o godz. 6 wieczorem w sali Wydziału Stanowego Kongresu Polonii Amerykańskiej pnr 5844 N. Milwaukee Ave. w Chicago odbędzie się spotkanie poświęcone zapisom na studia na amerykańskie uniwersytety. Spotkanie to sponsorowane przez Polski Uniwersytet PUNO prowadzi będzie profesor Iwona Jasiuk, a specjalnym gościem będzie pani June Reich z działu przyjęć (Admissions Office) z University of Illinois.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

bów do wzięcia udziału w tak pięknej uroczystości. Zaznaczamy, że nie będzie biletów wstępu, lecz będziemy bardzo wdzięczni za wszelkie donacje na sztandar. Z góry serdecznie dziękujemy.

Prosimy również o wcześniejsze rezerwacje z uwagi na konieczność zamówienia odpowiedniej ilości obiadów. Miejsca należy rezerwować nie później niż do 15 stycznia br. na nr tel. 545-2092, 283-2808 lub 625-1621. Prosimy dzwonić między 4 a 9 wiecz.

Wszelkich informacji na temat niedzielnej uroczystości udziela prezes B. Panek, tel. 376-2067.

B. Panek — prez.

Walne Zebranie Placówki 90 SWAP

Zarząd Placówki 90 zawiadamia, że walne zebranie odbędzie się w niedzielę, 15 stycznia, w domu własnym.

Początek o godz. 2 po poł., w pierwszym, o 2:30 w drugim terminie. Prosimy o punktualne przybycie i opłacenie zaległych składek członkowskich.

Instalacja nowo wybranych Zarządów Placówki i Korpusu Pomocniczego Pań odbędzie się w sobotę, 28 stycznia.

Początek o godz. 6 wieczorem. Donacja 12.50 dol. od osoby.

Po części oficjalnej zabawa taneczna. Gra orkiestra "Zespół Wolanie." Po rezerwacji stolików dzwonić 685-1315, po 6 wieczorem.

J. Miklaszewski — kmtd.

Komunikat Pomostu

W dniu 15 stycznia 1989 o godz. 6 wiecz. w sali Cardinal Club, 5155 W. Belmont, odbędzie się projekcja filmu "Opole 87," który przedstawia dialogi i satyrę polityczną w wykonaniu sławnych artystów. Film pokazuje nam Polskę jakiej już w wielu wypadkach nie znamy, a także przypomina pewne nie zmieniające się nigdy elementy.

Oddział Pomostu w Chicago

A. Dzierzowska

Komunikat

Skarbu Narodowego

Powiadamy, że miesięczne zebranie Komitetu Skarbu Narodowego R.P. na stan Illinois odbędzie się w piątek, 13 stycznia o godz. 7:30 wiecz. w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd.

Jednocześnie apelujemy do patriotycznej Polonii o finansowe popieranie Skarbu Narodowego, a tym samym Legalnego Rządu Polskiego na emigracji. Czeki prosimy wystawiać na Polish National Relief Fund i przysyłać na adres: Mr. William Morka, sekr fin. c/o Post 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Rd., Chicago IL 60634.

Powiadamy także, iż Oplatek Skarbu odbędzie się w niedzielę, 22 stycznia br. w sali SPK przy 3242 N. Pulaski Rd. Początek o godz. 2:30 po poł. Szczegóły w dalszych komunikatach. Prosimy o zarezerwowanie sobie tej daty.

S. Jaworski — sekr. gen.

Oplatek Gr. 1975 ZNP

Tow. Im. H. Sienkiewicza

Zarząd Grupy 1975 Tow. im. H. Sienkiewicza uprzejmie informuje, iż w niedzielę 15 stycznia w siedzibie K.P.A. przy 5844 N. Milwaukee Ave. odbędzie się zebranie połączone z tradycyjnym Oplatkiem. Początek o godz. 3 po poł.

K. Wiatr — sekr.

Zabawa Klubu

Przyjaciół Gdańska

Klub Przyjaciół Gdańska przy parafii św. Jacka zaprasza na zabawę karnawałową, która odbędzie się w sobotę, 14 stycznia, w Resurrection Hall przy Lavendale St. i Wolfram St. Początek o godz. 8 wieczorem.

Do tańca grać będzie orkiestra "Europa Band". Bilety można rezerwować dzwoniąc na nr tel. 342-3636.

Zarząd Klubu

PROGRAM

POLVISION

CZWARTEK, PIĄTEK

Pierwsza godzina programu:

- "Okienko Pankracego" — film dla dzieci
- "Kościół" — film dokumentalny z cyklu "Miasta i miasteczka Polski"

Druga godzina programu:

- "Królowa Przedmieścia" — widowisko muzyczne

Treść trzeciej godziny programu:

- Dokonanie programu z poprzedniej godziny
- "Kazimierz Młakiewiczówna" — film dokumentalny o wybitnej polskiej poetce

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois,
POSTMASTER: Send address changes to
The POLISH DAILY ZGODA
6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

ANNA M. RYCHLIŃSKA, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

ELŻBIETA GLINKA, ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK,

EWA BIEREZIN, KRYSZYNA CYGIELSKA I ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ				DO INNYCH KRAJÓW			
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE		Tylko		Codzienne		Tylko	
i Weekendowe		Weekendowe		i Weekendowe		Weekendowe	
Rocznie (1 yr.)	\$52.00	Rocznie (1 yr.)	\$26.00	Rocznie (1 yr.)	\$75.00	Rocznie (1 yr.)	\$38.00
Półroc. (6 mos.)	32.00	Półroc. (6 mos.)	17.00	Półrocznie		Półrocznie	
Kwartal. (3 mos.)	22.00	Kwartal. (3 mos.)	12.00	(6 mos.)	50.00	(6 mos.)	21.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy				W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy			
Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 35¢				Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) 50¢			

Narkomania i AIDS w Illinois

Jak pokazują statystyki krajowe i w Illinois, nabyty zespół zaniku odporności (AIDS) najszybciej rozprzestrzeniła się w chwili obecnej wśród narkomanów. W ubiegłym roku wzrost liczby przypadków AIDS w tej grupie wynosił aż 182 proc. w naszym stanie. Lwią część zachorowań na AIDS wśród narkomanów zarejestrowano na terenie Chicago. W 1987 roku liczba narkomanów chorych na AIDS wynosiła tutaj 89 osób, podczas gdy w 1988 r. — już 251 osób.

AIDS wśród narkomanów jest zjawiskiem wysoce niepokojącym, głównie dlatego, że grupa ta stanowi źródło zarażenia kobiet i dzieci — uznawanych dotychczas za najmniej podatnych na wirusa śmiertelnej choroby. Zaobserwowano bowiem, że wzrostowi liczby zachorowań na AIDS wśród narkomanów towarzyszył w roku ubiegłym wzrost liczby zachorowań wśród kobiet i dzieci.

Na szczęście, AIDS wśród kobiet i dzieci pozostaje w dalszym ciągu jak gdyby na marginesie epidemii, a tzw. grupami największego ryzyka są w dalszym ciągu homoseksualiści, biseksualiści i narkomani stosujący dożylną iniekcję.

Walka z narkomanią stała się ostatnio jednym z najważniejszych aspektów profilaktyki AIDS — śmiertelnej choroby, której wirus znosi stopniowo naturalną odporność organizmu człowieka, aż do chwili, gdy nie potrafi on już zwalczyć normalnie niegroźnych i pospolitych zarazków.

Niestety, programy antynarkotykowe i odwykowe w Illinois są bardzo słabe. Główną odpo-

wiedzialność za ten stan rzeczy spada na władze Illinois, które nigdy nie przeznaczały odpowiednio wysokich funduszy na cele walki z narkomanią. Dodatkowym czynnikiem utrudniającym działanie prewencyjne jest to, że gros grupy chicagowskich narkomanów tworzy biedota z murzyńskich slumsów oraz bezdomni. Ludzie ci z reguły ani nie czytają gazet ani nie oglądają telewizji, ani też nie słuchają radia, a bez nawiązania z nimi kontaktu nie ma przecie mowy o uświadamianiu, poradnictwie i leceniu odwykowym.

Illinois potrzebuje fachowej, dobrze zorganizowanej walki z narkomanią, a tym samym i z epidemią AIDS. Nikt nie pójdzie na ulicę i w czynnie społecznym nie będzie przeciw uświadamiać bezdomnych, analfabetów oraz biedoty o groźnych skutkach dzielenia się brudną igłą do wstrzykiwania kokainy.

Fundusze potrzebne są przede wszystkim na to, aby umieścić na leczeniu odwykowym narkomanów z ulicy oraz tych, którzy już czekają w długich kolejkach na leczenie. W chwili obecnej czeka się ok. 8 tygodni na miejsce w klinice odwykowej.

W bieżącym tygodniu, ustawodawcy z Illinois obradować będą nad podziałem \$24.8 mln dotacji federalnych. Apelujemy, aby przynajmniej \$2.5 mln wyasygnowała Legislatura stanowa na walkę z narkomanią — na programy prewencyjne (głównie uświadamiająco-oświatowe) oraz terapeutyczne.

Zdaniem ekspertów, suma ta pozwoliłaby wyhamować tempo przyrostu liczby narkomanów, jak również tempo przyrostu zachorowań na AIDS. (ao)

Pomoc Dla Maltretowanych Kobiet

Władze federalne zaapelowały na początku bież. miesiąca do lekarzy, a przede wszystkim do ginekologów-położników aby przychodzili z pomocą kobietom maltretowanym przez mężów czy partnerów. Lekarz generalny Stanów Zjednoczonych, dr C. Everet Koop zachęcił gorąco swych kolegów po fachu do przyjęcia aktywnego udziału w zwalczaniu przemocy, której ofiarą pada rokrocznie w naszym kraju, około 15 mln kobiet.

Truizmem jest stwierdzenie, że znęcanie się mężczyzny nad kobietą jest karygodne i niczym nieusprawiedliwione oraz, że w ogóle, znęcanie się silniejszego nad słabszym, zasługuje na absolutne potępienie. Rękoczynów nie wolno tolerować. Przypadki bicia kobiet przez mężczyzn należy napiętnować publicznie i bezwzględnie tępić, przy użyciu wszelkich możliwych środków, w ramach obowiązującego kodeksu karnego.

Lekarze są chyba najlepiej predysponowani — z racji wykonywanego zawodu — do interwencji. To właśnie oni są w stanie wykryć — podczas rutynowego badania — oznaki stosowania przemocy i rezultaty rękoczynów. Mogą też zauważyć — charakterystyczne dla kobiet systematycznie bitych — zmiany osobowościowe, takie jak wstydlivość, niepewność, lęk i płaczliwość.

Z inicjatywy dr Koopa, a przy pomocy i współpracy American College of Obstetrician and Gynecologist (ACOC), lekarze w całym kraju i ich pacjentki otrzymują broszury informujące o uprawnieniach maltretowanych kobiet, a przede wszystkim przypominające ofiarom rękoczynów, że nie są odpowiedzialne za agresywne i destrukcyjne zachowanie partnera.

Niestety, rzadko kiedy maltretowane kobiety występują aktywnie do władz ze skargą na agresywnego małżonka. Bardzo często boją się zwierzyć ze swego problemu najbliższym — rodzinie czy przyjaciółom. Powody ukrywanie “wstydlivej” tajemnicy są różne, ale chyba najważniejszy z nich to obawa przed zemstą i utratą środków do życia — zwłaszcza jeśli w grę wchodzi utrzymanie dzieci.

Odpowiedzialność spoczywająca na lekarzu jest niewielka; nikt od niego nie wymaga aby przyjął na siebie rolę społecznika i uzdrowiciela patologicznych stosunków między kobietą a mężczyzną. Chodzi raczej o proste podanie ręki

zaszczutej i zagubionej kobiecie. O zainicjowanie procesu reakcji obronnej u sponiewieranej ofiary, poprzez zapewnienie, że nie zasłużyła na złe traktowanie i poprzez wskazanie instytucji do których powinna się zwrócić po profesjonalną pomoc.

Najbardziej znaną w skali całego kraju agencją, udzielającą pomocy maltretowanym kobietom jest National Coalition Against Domestic Violence, z siedzibą główną w Washington, D.C.

W polskiej opiece społecznej, Polish Welfare Association, w Chicago, już od co najmniej roku działa specjalna komórka (tzw. “program for battered woman”), której zadaniem jest szeroko pojęta pomoc dla maltretowanych kobiet. Jest to niezwykle cenna inicjatywa, ponieważ mogą się tu zgłaszać po poradę kobiety nie mówiące po angielsku — a więc nowo przybyłe, dla których pomoc instytucji amerykańskich jest praktycznie nieosiągalna ze względu na barierę językową. (ao)

To i Owo

Największy satelita komunikacyjny świata, pierwszy w serii “Intelsat VI” został zbudowany w USA. Będzie on jednocześnie obsługiwać 120 tys. rozmów telefonicznych, przekazywać program telewizyjny na trzech kanałach i wysyłać 1,330,000 stron teleksu na sekundę. Po umieszczeniu na orbicie jesienią br. pracować tam będzie przez 14 lat.

Obecnie eksploatowany “Intelsat V-A” przekazuje jednocześnie tylko 15 tys. rozmów i transmituje na dwóch kanałach TV.

* * *

Król owoców tropikalnych — ananas — już wkrótce przestanie być tylko smakołykiem. Japońska firma Kaneba zamierza bowiem produkować wyroby tekstylne z włókna ananasowego. Ananasowa tkanina jest mocniejsza od bawełny, dobrze wchłania pot i szybko schnie. Jest czymś pośrednim między lnem i bawełną, a ponadto włókno łatwo można łączyć z innymi włóknami. Ubiorzy z ananasa mają się pojawić na rynku pod koniec bieżącego roku. Nie jest to wprawdzie taka zupełna nowość, ponieważ na Filipinach już od dawna istnieje rzemieślnicza produkcja wyrobów tekstylnych z włókien ananasowych. Po prostu firma Kaneba, jako pierwsza podejmie ich produkcję na skalę przemysłową.

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Walka Ze Stalinizmem a Zdrowy Rozsądek

(RWE) . W połowie listopada krakowskie “Życie Literackie” ukazało się z winiętą tytułową z okazji rocznicy Odzyskania Niepodległości w 1918 r. Widniało tam kilkanaście fotografii. A więc Gabriel Narutowicz i Ignacy Mościcki, Stanisław Wojciechowski i Władysław Raczkiewicz.

Galerię otwiera fotografia marszałka Piłsudskiego a zamyka fotografia generała Jaruzelskiego. Generał Jaruzelski postawiony został w jednym szeregu z marszałkiem Piłsudskim widocznie jako ten, który myśl i idee i dzieło Piłsudskiego obecnie kontnuuuje. W środku owej złotej serii zamieszczono zaś zdjęcie Bolesława Bieruta. On także zaliczony został do grona działaczy niepodległościowych.

Jednocześnie zaś trwa dyskusja w prasie, czy odebrać już wreszcie uniwersytetowi wrocławskiemu imię Bieruta, oraz ukazuje się coraz więcej tekstów wskazujących, że był Bierut współodpowiedzialny za terror ubecki i wprowadzenie do Polski stalinowskich norm społecznych i politycznych za wyroki śmierci na polskich oficerów i na żołnierzy Armii Krajowej.

Niektóre artykuły w urzędowej prasie dają do zrozumienia, że Bolesław Bierut był w istocie agentem Związku Sowieckiego, wyszkolonym i z góry przeznaczonym do prowadzenia działalności agenturalnej. Jako agent obcego rządu narzucono powojennej Polsce, zajął w niej najwyższe państwowe stanowisko. Jak to pogodzić z faktem, że uhonorowano go fotografią jako “ojca niepodległości” obok marszałka Piłsudskiego i Ignacego Mościckiego?

Jest to przykład na to, że stalinizm w dalszym ciągu funkcjonuje. Częściowo chyba dlatego funkcjonuje, że destalinizacją zajmują się ci sami towarzysze, którzy poprzednio zajmowali się wprowadzaniem stalinizmu. To nieprawda, że najwięcej ojców ma sukces. Najwięcej ojców ma surowa przynajpalna krytyka błędnej linii. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza składa się wyłącznie z osób, które od początku odrzucały błędy i wypaczenia.

Z najwyższym zdumieniem czytelnicy pism “Stolica” oraz “Prawo i Życie” dowiedzieli się w marcu, że Kazimierz Kąkol był głównym przeciwnikiem akcji antysemickich sprzed dwudziestu lat, że je zwalczał oraz piętnował.

Z miedzianym czołem, tak jakby nie spoczywała na nim żadna współodpowiedzialność za nagonki antysemickie z 1968 roku pisze teraz Kąkol, że były to akcje, które — przytaczam — “wyrządzały krzywdy Polsce, Polakom, oraz socjalizmowi”.

I znów Franciszek Szlachcic jest autorem książki, w której między innymi opisuje, jak destalinizował milicję. Akurat on, akurat człowiek, który od najpierwszych powojennych dni był funkcjonariuszem ubecko-milicyjnego aparatu terroru i w Polsce Ludowej doszedł do najwyższych stanowisk w tym resorcie z ministrem spraw wewnętrznych włancznie, chwali się swoją rolą jako destalinizatora MO!

Okazuje się przy tym — cytuję na podstawie “Życia Literackiego” które fragmenty książki zamieszcilo — że ów zawodowy funkcjonariusz, w swoim czasie członek Politbiura i sekretarz KC, był zawsze i oczywiście jest nadal głównym demokratą i liberałem, przeciwnikiem metod totalitarnych. To on piętnuje we wspomnianej książce fakt, że NKWD wykonywało — cytuję — “brudną robotę” w postaci wysiedleń i deportacji, to on potępiał fakt, że polskie organa bezpieczeństwa były od początku tworzone na wzór radziecki, to on ze wstrętem odrzucał metody fałszowania wyborów do władz partyjnych i narzucania kandydatów przywożonych w teczkach, to on zdawał sobie sprawę z fałszowania przez komendy milicji statystyk wykrywania przestępstw pospolitych i z metod nieustannego śledzenia niewinnych obywateli. Oczywiście, ukazanie się książki Franciszka Szlachcica da historikom nowe informacje i przybliży nowe konkrety z dziejów PRL. Z

Kryzys Ekologiczny

Oświadczenie Społecznego Komitetu Ochrony Środowiska NSZZ “Solidarność”

Świadomi poważnego, istotnego związku między kryzysem politycznym, ekologicznym a stanem zagrożenia środowiska w Polsce, świadomi, iż:

— katastrofalne skażenie środowiska powoduje nieodwracalne zmiany biologiczne populacji, w tym i zmiany genetyczne, stanowiące zagrożenie biologicznego bytu narodu,

— ze skażeniem środowiska związane są wysokie wskaźniki zachorowalności i umieralności,

— skażenie środowiska powoduje wielomiliardowe straty ekonomiczne, a także niewymierne, i to nawet o charakterze nieodwracalnym,

— u źródeł katastrofalnego skażenia środowiska leżą uwarunkowania polityczne, systemowe, strukturalno-organizacyjne (niewłaściwa organizacja, skład i działalność organów administracyjnych, naukowych i społecznych w zakresie ochrony przyrody i ochrony środowiska), niewłaściwa struktura i lokalizacja przemysłu (kompleks paliwowo-energetyczny i przemysł ciężki-surowcowy), niewłaściwe podstawy w podejściu do problematyki ekologicznej,

— od stopnia świadomości ekologicznej i od aktywności postaw każdego Polaka zależy w dużej mierze dalszy rozwój sytuacji ekologicznej kraju,

— świadomi wielkiej, spoczywającej na wszystkich Polakach odpowiedzialności moralnej wobec obecnych i przyszłych pokoleń Polaków za dalszy rozwój sytuacji ekologicznej Kraju,

— dla ratowania środowiska przyrodniczego przed całkowitym zniszczeniem, a narodu polskiego przed biologiczną zagładą,

— dla uniknięcia czy zmniejszenia wielorakich, złożonych, katastrofalnych skutków kryzysu środowiska, o trudnych wręcz do przewidzenia konsekwencjach ekonomicznych, politycznych, biologicznych, moralnych, i innych Społeczny Komitet Ochrony Środowiska NSZZ “S” — kontynuator działalności Krajowej Komisji Ochrony Środowiska KKK NSZZ “S” — uważa za niezbędne i pilne:

1. Natychmiastowe podjęcie realizacji postulatów zawartych w tezie 16 uchwały I Zjazdu NSZZ “S” z uzupełnieniem p.1. o następujące sformułowanie: “Dla koordynacji, kontroli i realizacji całokształtu zadań z zakresu polityki środowiskowej, z uwzględnieniem dwóch podstawowych, równorzędnych działań: ochrony przyrody i ochrony środowiska, konieczne jest powołanie Najwyższego Urzędu Ochrony Środowiska, jako organu ponadresortowego; w zakresie funkcji ko-

ordynacyjnej i kontrolnej podporządkowanego Sejmowi, a w zakresie funkcji wykonawczej bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów”.

2. a) Określenie hierarchi zagrożonych wartości,

b) zmianę błędnej i fałszowanej hierarchi wartości i wprowadzenie stosownych zasad do wszystkich dziedzin działalności politycznej, państwowej, ekonomicznej, społecznej, edukacyjnej i in.

3. Rewizję porozumień politycznych w ramach RWPg, konieczną dla:

a) przerwania “oblędu” — mola cha tzw. “rozwoju” przemysłu energochłonnego i ciężkiego,

b) wstrzymania i zaniechania planów energetyki jądrowej.

c) rewizji polityki inwestycyjnej w kierunku optymalnym dla ratownia środowiska.

4. Natychmiastowe wstrzymanie typów produkcji szkodliwej dla środowiska.

5. Podjęcie pilnych, radykalnych działań dla ratowania katastrofalnego stanu polskich parków narodowych oraz rezerwatów przyrody.

6. Pełną i rzetelną informację o stanie środowiska, o przyczynach i skutkach zagrożeń, z uwzględnieniem prognozy. Opracowanie — z udziałem wiarygodnych specjalistów — kompleksowego raportu dotyczącego problematyki ekologicznej kraju.

7. Opracowanie i przedstawienie do realizacji programu ratowania środowiska w Polsce, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych (w tym szczególnie regionalnych), z określeniem konkretnych działań:

a) doraźnych, w tym szczególnie nie wymagających nakładów finansowych (zmiany organizacyjne, strukturalne, personalne, prawne — np. dyscyplinujące przestrzeganie prawa),

b) do realizacji w latach kolejnych czy działań długofalowych, w tym i wymagających działań międzynarodowych (głównie regionalnych), z podaniem ścisłego harmonogramu oraz sposobu realizacji.

SKOŚ NSZZ “S” — w świetle rozpoznania katastrofalnej sytuacji ekologicznej kraju w wielu jej aspektach — stwierdza, że nieprzystąpienie do pilnej, radykalnej i konkretnej realizacji powyższych działań doprowadzić musi do katastrofy ekologicznej Polski o stopniu i konsekwencjach wręcz niewyobrażalnych.

Społeczny Komitet Ochrony Środowiska NSZZ “S”
Gdańsk-Kraków-Wrocław-Katowice-Lublin-Poznań-Kielce
Maj 1988 r.

Listy Do Redakcji

Anonimowych listów nie umieszczamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania listów. Listy przeznaczone do umieszczenia należy pisać na maszynie z podwójnym odstępem i na jednej stronie kartki. Umieszone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

W Opowiedzi Na Listy Do Redakcji

Redakcja “Dziennika Związkowego” dostaje dość często listy i telefony na temat: prenumeraty, wszelkich zamówień, ogłoszeń płatnych itp.

Jak w przypadku każdej gazety, redakcja “Dziennika Związkowego” zajmuje się redagowaniem, tj. kształtem tej części dziennika, która nie jest komercyjna.

Nie odpowiada więc ani za ogłoszenia płatne, ani za dystrybucję i nie ma żadnych możliwości załatwiania tych spraw. Wszystkie one leżą w gestii administracji.

Pretensje, dotyczące wymienionych na wstępie kwestii kierowane są więc pod niewłaściwy adres.

Tymczasem co jakiś czas otrzymujemy nieprzyjemne listy lub telefony.

prawdziwych dziejów PRL, ma się rozumieć. Ale będzie to kolejna sytuacja dwuznaczna moralnie i politycznie: oto znów kat usiłuje wmówić światu, że w rzeczywistości to on był ofiarą.

Dziś bowiem filary marcowych akcji antysemickich głośno opowiadają się przeciwko wszelkim aktom nietolerancji, dotychczasowi fałszerze historii z dumą odkrywają postać i czyny marszałka Piłsudskiego a niedawni trubadurzy stanu wojennego wyśpiewują pieśni o wolności słów i przekonań. Jest coraz trudniej zachować zwykły, zdrowy rozsądek.

Jeżeli więc na jakąś sprawę, która trafiła do redakcji — na skutek braku rozeznania piszącego — czytelnik nie otrzyma odpowiedzi, to nie jest to z naszej strony (jak nam niedawno ktoś zarzucił) “ignorowanie próśb czytelników”, których lekceważenie byłoby — oczywiście — rzeczą niewłaściwą.

DZIAŁ KOBIET

Może Brak Mu Żelaza?

Doskonale wiemy — i z doświadczenia, i ze słyszenia — że rodzice dla dziecka gotowi są na największe ofiary, byle tylko z apetytem jadło i dobrze się uczyło. Od przyjścia na świat pociechy wkładamy wiele inwencji, pieniędzy i wysiłku w karmienie. A gdy — już uczeń — wraca ze szkoły, chodzimy za nim podsuwając kolejne dania i przekąski. Czy jest to zawsze to, czego jego organizm akurat łaknie?

Oto nasz uczeń budzi się znużony, łatwo i szybko się męczy, nie potrafi skupić się nad lekcjami, chodzi z kąta w kąt, ziewa, na lekcjach nie uważa i "myśli o niebieskich migdałach". Wraz z nauczycielem wyrokujemy zgodnie: leń. Do głowy nam nie przychodzi, że to np. niedobór żelaza (wszak dziecko głodne nie jest!). A objawy mogą wskazywać na zbyt jednostronne odżywianie, ubogie w ten składnik — bezcenny dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Jeżeli brak żelaza nie zostanie w porę uzupełniony, zaburzenia w koncentracji uwagi przejdą w stany apatii i pojawiają się, gołym okiem zauważalne, objawy zewnętrzne: kruche i łamliwe paznokcie, wypadające, martwe włosy, pękające kąciaki warg. Wkrótce zaś lekarz rozpozna anemię.

W odżywianiu dorosłych i dzieci wiele się zmienia, ale najwolniej — nawyki. Jadamy w gruncie rzeczy sporo, może nawet w niektórych przypadkach za wiele, ale zarazem na porządku dziennym są — bardzo niekorzystne w okresie rozwoju — wielogodzinne okresy głodu, przy czym uczeń zaspokaja go z reguły szybko, "z marszu", byle czym, co najlepiej smakuje i stoi w lodówce. On przecież nie zatroszczy się sam o zachowanie proporcji poszczególnych składników pożywienia. By pozostać przy żelazie — z badań wynika, że dzieci w wieku szkolnym otrzymują 80 procent swego dziennego nań zapotrzebowania oraz — 120 procent tłuszczu. Czyli — tu o 20 procent za mało, tu o 20 procent za dużo.

Racjonalne odżywianie musi być odpowiednie dla: wieku, stanu zdrowia, płci, charakteru pracy, ilości wydatkowanej energii. Musi też w całości pokrywać zapotrzebowanie

organizmu na życiодajne substancje: wspomniane żelazo, białko, magnez, wapń, pierwiastki mikrośladowe i witaminy. Dziecko w wieku szkolnym powinno jadać często i regularnie, najlepiej — pięć razy dziennie. Jeżeli chodzi o podaż żelaza, warto zwrócić uwagę na uwzględnianie w jadłospisie takich stałych pozycji jak: podroby (głównie wątróbka), chude mięso, czerwony barszcz, drożdże piwne, razowe pieczywo, por, szpinak (zawsze podawać go z dodatkiem mleka, aby zneutralizować kwas szczawowy), sałata, szczypiorek, natka pietruszki, marchew, wiśnie, suszone owoce (najbogatsze w żelazo są morele i brzoskawiny), orzechy, kakao i czekolada.

Lekarze twierdzą, że człowiek w wieku szkolnym powinien spożyć do godziny 15 trzy czwarte całodobowej racji pokarmowej. Zatem — oba śniadania mają pokryć 10—20 procent, obiad (najważniejszy posiłek ucznia!) — 30-40 procent, zaś podwieczorek i kolacja — resztę. Podawanie nawet solidnego obiadu, ale wieczorem — zwłaszcza gdy kanapek do szkoły nie było lub były mało wartościowe, zaspokaja bardziej sumienie rodzicielskie niż zapotrzebowanie dziecięcego organizmu.

Dobowe zapotrzebowanie organizmu ucznia wynosi od 2000 do 3000 kalorii. W tym celu dziecko (zależnie od wieku: im starsze, tym więcej) powinno codziennie zjeść: produktów zbożowych — od 25 do 50 dag, mleka płynnego i serów — od 95 do 110 dag, jajek — od 1 do 2, mięsa — od 10 do 25 dag, masła — 3,5 do 4 dag, innego tłuszczu — od 10 do 25 dag, masła — od 3,5 do 4 dag, innego tłuszczu — od 1 do 3,5 dag, ziemniaków — ok. 30 dag, warzyw i owoców — bez ograniczeń, cukru i słodczy — od 4,5 do 10 dag.

Kukurydza Zwyczajna

Kukurydza, to prawdopodobnie najstarsze zboże uprawiane przez człowieka. Należy ona do licznej rodziny traw i znana była kiedyś tylko na terenie Ameryki. Uprawiali ją Majowie i Aztekowie.

Na inne kontynenty dotarła w okresie wypraw odkrywczych Kolumba. Jako szczególnie ciekawą roślinę opisuje ją sam Kolumb, nadając jej nazwę łacińską (wywodzącą się ze starej nazwy indiańskiej "mehchiz").

Z Hiszpanii i Portugalii, gdzie najpierw została przywieziona, uprawa tego zboża przeniosła się do południowej Europy, północnej Afryki, Indii, a nawet Chin. Do Polski przywędrowała prawdopodobnie z Węgier i przyswoiła sobie nazwę węgierskiego pochodzenia.

W ten sposób stała się rośliną uprawianą w prawie całej strefie klimatu gorącego i umiarkowanego. W Polsce udawała się zawsze najlepiej w rejonach południowo-wschodnich.

Wielostronne wykorzystanie tej rośliny sprawia, iż cieszy się ona coraz większym zainteresowaniem na całym świecie. Zalicza się ją bowiem nie tylko do zbóż, ale także do warzyw, roślin przemysłowych i leczniczych.

Ziarno kukurydzy najdaje się dobrze do produkcji mąki, dodawane w niektórych krajach do wypieku chleba, placków czy słodkiego ciasta. Produkuje się z niego także kaszę kukurydzianą, z której przyrządza się płatki.

Jako warzywo spożywa się gotowane kolby kukurydzy z dodatkiem soli i masła. Gotowane ziarno bywa także dodatkiem do sałatek warzywnych. W krajach, gdzie kukurydza uprawiana jest na większą skalę, znajduje szerokie zastosowanie w przemyśle, przy produkcji krochmalu, oleju, a nawet piwa i spirytusu.

Niezależnie od tych wartości użytkowych, z suchych łodyg i pochw liściowych wyrabia się papier, wiskoze, linoleum, tkaniny, lakiery, węgiel aktywowany, kleje, sztuczna drewno, a nawet atrament, kwas octowy i alkohol metylowy.

Kukurydza ma też zastosowanie w lecznictwie. Ziarno ma szczególne właściwości dietetyczne.

Council 139 PNA Bowling League

STANDINGS

TEAM	W	L	P
American Cafe	34	23	79
Wheels SAC	33	24	77
Club Mono Lounge	32½	24½	77
New City Lions	32½	24½	75½
Sliz Foods	31	26	73½
Neighborhood Tap	30½	26½	70
Mickey & Helens	30	27	70
Faras Insurance	28½	28½	67
Midway Fun. Home	28½	28½	67
Welcome Inn	22	35	54
Standard Glass	21	36	47
Syrenas Lounge	18½	38½	41

American Cafe enjoyed a holiday treat as they swamped Syrenas Lounge for the works in Council 139 PNA bowling activities at Archer Kedzie lanes to take sole possession of first place. Ron Szeredy's 247-618 was the big gun for American Cafe while Tom Piotrowski scored 207-541 for Syrenas.

Syrenas 927 925 979—2831
American 987 1106 997—3090

Standard Glass arose from their slump with a scoring spree that left Welcome Inn stunned with a coat of whitewash. The great mighty mouse and hero was Terry Zygađlo who led the assault with a 223-628 series and Bruno Niemiec was the heavy for the losers with a 208-561 series. Welcome 1018 940 1004—2992
Standard 1028 1015 1022—3065

Mickey & Helens Lounge found the range as the team hurled a balanced attack to dump the New City Lions for a pair of games and four points. Jim Budd displayed his midseason form with a 224-604 for Mickeys while Joe Cronin scored a hot 233-590 for the losers.

New City 1032 982 1008—3022
Mickeys 965 1010 1021—2996

Alleys one and two were real sweet for Sliz as they took a pair of games and five points from Faras Insurance. The real champ for Sliz was Fred Michon, Jr. hitting 221-618 series while Chey Walong shot a 209-566 for Faras.

Faras 1039 984 966—2989
Sliz 953 1058 1031—3042

Rain or snow did not keep the team from the Neighborhood Tap from dumping Club Mono Lounge in a seesaw battle for a pair of games and five points. Gary Hartig must of

gotten his ball blessed by Santa Claus as he shot a 222-581 and Mike Ptaszkowski hit a 232-605 for Monos.

Monos 1043 865 1016—2924
N'borhood 874 985 1081—2940

The evening was very exciting for the great stars of Midway Funeral Home as they slammed the doors on the Wheels SAC and giving them a clean and pretty whitewash. It was like taking candy away from a baby says Chuck Arlington who shot a 215-560 for Midway and Joe Ptak the young all star shot a 200-573 for the Wheels.

Wheels 935 905 957—2797
Midway 944 925 993—2862

Stanley Wojtowicz (Secretary)

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

Inni spróbowali, spróbuj i ty!

NAUCZ SIĘ TAŃCZYĆ LEPIEJ

Daj sobie szansę do lepszej zabawy, relaksu, swobody na parkiecie tanecznym i do nawiązania nowych ciekawych znajomości. Zapis i pierwsze zajęcia kursu tańca już 16 stycznia, tj. poniedziałek, o godz. 8. Zajęcia będą się odbywać w każdy poniedziałek i czwartek przez miesiąc czasu w godzinach od 8 do 10 wiecz.

W programie: walc, tango, fokstrot, cha-cha, rumba, samba, disco, jive i inne.

Limit wieku między 16 a 85 lat.

Zapraszamy pary i osoby pojedyncze, śmiałych i nieśmiałych

THE INTERNATIONAL CLUB

3201 N. Long (róg Long i Belmont)

Tel. 202-9111

MILWAUKEE DENTAL CLINIC

Wykonujemy wszystkie zabiegi dentystyczne — dla całej rodziny
Akceptujemy ubezpieczenia. Reperujemy protezy na poczekaniu. Wykonujemy protezy całkowite, częściowe i korony.

4254 N. MILWAUKEE AVE. 282-7906

MOWIMY PO POLSKU • (I. Bahrani, DDS)

TELEWIZORY, MAGNETOWIDY RADIOMAGNETOFONY — DO POLSKI

PEKAO TRADING CORPORATION

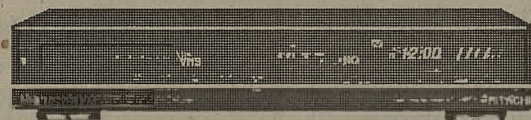
dostarcza w Polsce na zlecenia z USA bardzo wysoko tam ceniony i poszukiwany
NOWOCZESNY SPRZĘT RADIOWO-TELEWIZYJNY. Niektóre ceny zostały ostatnio obniżone:
TELEWIZORY prod. japońskiej dostosowane do odbioru w systemach

PAL/SECAM/NTSC (3,58 — 4,43)

24381 PANASONIC, 21 cali; \$559.00

24391 PANASONIC, 26 cali; \$759.00

Telewizory te dostosowane są do pracy w systemie polskim, zachodnioeuropejskim i amerykańskim. Wyposażone są w zdalne sterowanie i specjalny, przyciemniony ekran, który zapewnia dobry odbiór w świetle dziennym.

BT 364 MAGNETOWID HITACHI \$ 799.00
PAL/SECAM/NTSC (3,58 — 4,43)

na którym można odtwarzać nie tylko taśmy nagrane w Polsce, ale również materiały nagrane w Ameryce i to nie tylko profesjonalnie, ale i we własnym zakresie na zwykłym, używanym w Stanach magnetowidzie.

Ponadto PEKAO oferuje następujące MAGNETOWIDY dostosowane do nagrywania i odtwarzania w systemie polskim i zachodnioeuropejskim PAL/SECAM:

BT 363 HITACHI \$ 475.00
BT 377 FISHER \$ 429.00
BT 387 OTAKE \$ 395.00

PEKAO dostarcza też:

MAGNETOFONY KASETOWE prod. japońskiej (TECHNICS), stereo \$ 189.00
RADIOMAGNETOFONY DWUKASETOWE, FISHER, prod. RFN, stereo \$ 155.00
WALKMANY prod. japońskiej (SONY, SANYO) od \$ 23.00

oraz wiele innych atrakcyjnych towarów, których wykaz znajdziecie Państwo w cennikach i katalogach PEKAO, wysyłanych bezpłatnie na każde żądanie.

Oferowany przez PEKAO najwyższej jakości sprzęt radiowo-telewizyjny ma zapewniony w Polsce serwis gwarancyjny i fachową obsługę techniczną, jest też specjalnie przystosowany do eksploatacji w polskich warunkach i nie wymaga żadnego przestrajania. Z tytułu otrzymania powyższych artykułów za pośrednictwem PEKAO odbiorcy w Polsce nie płacą żadnych cel i podatków. Do cen doliczane są niewielkie opłaty manipulacyjne.

INFORMACJI UDZIELAJĄ I ZAMÓWIENIA PRZYJMUJĄ
AUTORYZOWANI PRZEDSTAWICIELE PEKAO
ORAZ

PEKAO TRADING CORPORATION

470 Park Ave. South, (róg 32 ulicy) New York, NY 10016 Tel.: (212) 684-5320
333 North Michigan Ave., Chicago, IL 60601 Tel.: (312) 782-3933

BIURA SA CZYNNE: od 9-iej rano do 6-iej po południu, w sobotę od 9-iej do 1-iej po poł., w niedzielę biura nieczynne.

ADWOKAT

Mówiący Po Polsku

ADAM DABEK

Testamenty — \$100
Kupno i sprzedaż domów —
od \$300
Jazda w stanie nietrzeźwym —
od \$450
Rozwody od \$300
3024 N. Milwaukee
276-7007 — 227-3268

BIURA ADWOKACKIE

KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer
(NE Corner Archer & S. Kildare)
• Kupno i sprzedaż nieruchomości
• Testamenty
• Uszkodzenia cielesne
• Obrażenia cielesne przy pracy
• Sprawy w biznesach
korporacyjnych
Tel.: 284-1414
MÓWIMY PO POLSKU

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się
w "Dzienniku Związkowym".

PIEŚNI

WYBÓR INNYCH WIERSZY

JANA KOCHANOWSKIEGO

(OPRACOWANIA TADEUSZA SINKA)
Z UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

TYLKO \$1.00

NIEZWYKŁA OKAZJA
ZAMÓWIENIA PROSZE KIEROWAĆ:

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

6100 N. Cicero Ave.
Chicago, Ill. 60646

Za zanczeniem pocztowym (C.O.D.)
nie wysyłamy

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LEKARSKIE DLA KOBIET

AMERICAN
WOMENS
MEDICAL
CENTER

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku

■ Zabiegi i operacje ginekologiczne
■ Próby Ciężowe
■ Traskliwa opieka

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726

2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

“Zostawiam Kraj w Dobrych Rękach”

(Dokończenie ze str. 1)

prezydent Reagan. Mówiąc o lekcji jaką wyniesie z Białego Domu Reagan stwierdził, iż zaczynając wielkie dzieło nigdy nie wiemy, gdzie nas to doprowadzi. Dodał, iż chciał zmienić naród, a zamiast tego zmienił świat. Za niecały miesiąc Reagan skończy 78 lat i we wczorajszym przemówieniu przypomniął zdarzenia ze swego dzieciństwa i lat młodości. Przypomniał, iż w przeszłości uczono patriotyzmu, czego współczesne pokolenie w dużym stopniu zaniedbało. “Ostrzegam” — powiedział ustępujący wkrótce przywódca USA — “iż nie wolno zapominać o faktach z przeszłości, gdyż doprowadzi to do upadku amerykańskiego ducha”.

Mówiąc o sprawach światowych Reagan wspomniał o regionalnych konfliktach w Zatoce Perskiej, Afganistanie i Angoli. Zasugerował równocześnie, iż należy przynajmniej częściowo przebudować system amerykańskiej obrony. Reagan przypomniał też takie wydarzenia jak akcje wojsk USA na Grenadzie oraz swoje spotkania z sowieckim przywódcą Michaiłem Gorbaczowem. Ustępujący przywódca zasugerował, iż jego zwycięstwa na Kapitolu mogły dojść do skutku tylko dzięki “regimentom Reagana czyli dzięki obywatelom amerykańskim”. R. Reagan natychmiast wspomniał o swym następcy, Georgeu Bushu stwierdzając, iż “dla zakończenia rozpoczętego dzieła regimenty Reagana powinny stać się teraz brygadami Busha”.

Mówiąc o triumfach podczas swej prezydentury Reagan stwierdził, iż dwa fakty cieszą go najbardziej. Pierwszy z nich to rozwój gospodarczy Stanów Zjednoczonych. Drugi fakt to przywrócenie Ameryce jej dobrego imienia. Stany Zjednoczone są obecnie szanowane w świecie — przypomniał Reagan — i uważane za lidera.

Mówiąc zaś o swych niepowodzeniach przywódca uznał, iż nie udało się mu zmniejszyć deficytu w budżecie federalnym, lecz “dzisiejszy wieczór nie jest przeznaczony na rozwijanie tego tematu”.

Czy Syria Wyda Francji Byłego Nazistę?

Paryż (Reuter) — Zajmujący się tropieniem hitlerowskich zbrodniarzy wojennych Francuz Serge Klarsfeld oświadczył, że Francja wystąpiła do Syrii o ekstradycję Aloisa Brunnera, którego określił jako najważniejszego z pozostałych przy życiu zbrodniarzy nazistowskich. Syria stwierdziła, że nie wie nic o Brunnerze, który mieszka w Damaszku pod nazwiskiem — Georg Fisher. Syryjski minister spraw zagranicznych Farouq al-Shara zapytany o pogłoski, jakoby Brunner zreorganizował tajną służbę bezpieczeństwa Syrii, al-Shara odpowiedział: “Nonsens”.

Brunner został w 1954 roku skazany zaocznie na karę śmierci przez są francuski.

Był on prawą ręką Adolfa Eichmanna i ponosi odpowiedzialność za wysłanie do obozów śmierci co najmniej 100 tys. Żydów francuskich, Cyganów i kumunistów. (kc)

Z łałem donosimy, że najukochańszy brat mój, kuzyn i wujek nasz, **Harry S. Schorr (Szeklucki)** (syn śp. Estelle (z domu Szczerbickiej) i śp. Stefana, brat śp. Frank, śp. Stanley i śp. Loretta)

Member of Chicago Society PNA, Polish Eagle Society Group #523 PNA, Polish American Commercial Club, Polish Veterans Organization, St. Henry's Men Club of Fort Lauderdale, Florida; he was a resident of River Forest and Fort Lauderdale; he graduated Northwestern University; he was a former director of United Butcher Packing Co.; he was president and owner of Three Star Laundry and Dry Cleaner; he was president and owner of Star Steel & Wire Co. from 1959 to 1983.

Nagle pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 10 stycznia 1989 roku, o godzinie rannej, przeżywszy lat 78.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w czwartek i w piątek od godziny 3 po południu do 10 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 14 stycznia, o godzinie 10:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 7812 N. Milwaukee Ave., Niles, do kościoła St. Vincent Ferrer w River Forest (msza św. o godz. 11:00), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, do grobu rodzinnego.

Pogrzeźni w głębokim smutku: Jane Szeklucki, siostra; ksiądz Tadeusz Szczerbicki, Leo (Pat) Phiel, Dorothy (Donald) Brady, kuzyni; oraz siostrzeńcy, siostrzenice, bratankowie i bratanice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Skaja Terrace Funeral Home. Telefon 966-7302.

Broń USA Dla Arabii Saudyjskiej?

Londyn (Reuter) — Tygodnik londyński donosi, że Stany Zjednoczone gotowe są sprzedać Arabii Saudyjskiej 315 czołgów o ogólnej wartości 1.5 miliarda dolarów.

Jane's Defense Weekly cytuje źródła związane z Pentagonem, mówiące, że Biały Dom zdecydował się poprzez sprzedaż czołgów Abrams M1A1 produkowanych przez General Dynamics Company.

Jane's stwierdza również, że przeciwnicy sprzedaży broni krajom arabskim w Kongresie przygotowują kampanię w celu skłonienia Prezydenta-elekta Busha do zastanowienia sprzedaży.

Tygodnik cytuje również źródła Białego Domu mówiące, że moż-

Protokół Genewski Potwierdzony

(Dokończenie ze str. 1)

zynowania i likwidacji broni chemicznej. Konwencja taka powinna skupić reprezentantów całego świata, by wspólnie opracowali metody skutecznej weryfikacji układów. Dlatego zwrócono się do uczestników konferencji rozbrojeniowej w Genewie o podwojenie wysiłków, w celu przedyskutowania spornych, a wymagających jak najszybszego rozwiązania spraw.

Wszystkie państwa są zobowiązane do działania na rzecz zorganizowania negocjacji w jak najkrótszym czasie. Konwencja ma mieć uniwersalny charakter.

Mówiono o rosnącym zagrożeniu dla światowego pokoju i bezpie-

czeństwa, które wynika z faktu istnienia broni chemicznej i możliwości jej użycia. Na okres poprzedzający decyzję o likwidacji tego typu broni, państwa — uczestnicy paryskiej konferencji wzywają do narzucenia sobie samodyscypliny i postępowania zgodnie z istniejącą deklaracją.

Potwierdzono pełne poparcie dla sekretarza generalnego ONZ, na którym spoczywa odpowiedzialność za prowadzenie dochodzenia w przypadku podejrzeń o naruszenie Protokołu Genewskiego.

W finałowym oświadczeniu nie znalazła się propozycja Stanów Zjednoczonych, które wzywały do stosowania sankcji wobec każdego, kto używa jakiegokolwiek gaz trujący. Uklonem w stosunku do państw arabskich, które chciały połączyć zakaz użycia broni chemicznej z zakazem użycia broni nuklearnej było podkreślenie konieczności osiągnięcia generalnego i całkowitego rozbrojenia w interesie światowego pokoju. (eg)

Przerwy w Dostawach Prądu w Argentynie

Buenos Aires (Reuter) — Rząd Argentyny przyznał dłuższy czterodniowy weekend wszystkim pracownikom instytucji rządowych, a decyzję swą uzasadnił znacznym zaostreżeniem trwającego już od dłuższego czasu kryzysu energetycznego i konieczności oszczędzania prądu.

Prezydent, Raul Alfonsin podjął powyższą decyzję po wtorkowym spotkaniu z członkami specjalnego Komitetu Energetyki, w którego skład wchodzi minister spraw wewnętrznych i minister energetyki wraz ze swymi doradcami.

Dłuższy weekend rozpocznie się już w najbliższy piątek.

Spowodowane niskim stanem wód w hydroelektrowniach oraz awariami w innych zakładach energetycznych braki prądu elektrycznego doprowadziły już do tego, że banki skróciły godziny swego urządzania o jedną godzinę. W Buenos Aires i innych miastach w ostatnich dniach dochodziło do wyłączeń dostaw prądu trwających nawet do sześciu godzin. Nadawanie programów telewizyjnych skrócono do sześciu godzin dziennie.

We wtorek minister energetyki, Roberto Echarte poinformował o zamiarach zakupu czterech turbin termoelektrycznych z Niemiec Zachodnich.

Rząd podaje, iż od czasu nasilenia się kryzysu, co miało miejsce w połowie grudnia ub. roku, straty gospodarcze Argentyny przekraczają \$1 mld. Równocześnie rząd Alfonsina ostrzega, iż nie ma perspektyw na szybkie rozwiązanie ciagle nasilającego się kryzysu energetycznego. (ak)

Premier Japonii Odwiedzi Stany Zjednoczone

Tokio (Reuter) — Premier Japonii, Noboru Takeshita prawdopodobnie odwiedzi Stany Zjednoczone na początku lutego, aby spotkać się z prezydentem Bushem.

Podróż planowana była na początek stycznia, ale została odłożona ze względu na pogarszający się stan zdrowia cesarza Hirohito, który zmarł w ostatnią sobotę.

Nie podjęto jeszcze ostatecznej decyzji, ale istnieje poważna możliwość, że George Bush weźmie udział w pogrzebie Hirohito 24 lutego. (kc)

★ Praca Żeńska

SECRETARY RECEPTIONIST

Full or part time. Bi-lingual Polish/English, for doctor's office, with some knowledge in data entry. Will train.

Call Anna 282-2000

BARMAID/Cashier. Full or part time. Call Ted, 9 a.m.-4 p.m. 763-5087.

PENNY MAINTENANCE POTRZEBNE PANIE

Do serwisu sprzątającego na 6 dni w tygodniu (czwórki i jedyńki).

566-2142 lub 520-1645

Zespół Muzyczny Poszukuje

WOKALISTKI 736-7554

POTRZEBNA SZWACZKA

Musi mieć doświadczenie. Najwyższe zarobki. Trochę angielskiego wymagane. Okolica Clark-Fullerton.

549-1234 w ciągu dnia
348-6851 po 7 wieczorem

POTRZEBNE kobiety do grupy sprzątającej z południowej strony miasta. 284-0451.

EXPERIENCED WAITRESS & BARTENDER

Part time or full time.

282-2272

OPERATORKI MASZYN DO SZYCIA NA PEŁNY CZAS

Zakład produkcyjny odzieży—powiększa się. Potrzebujemy doświadczonych operatorek szycia na maszynach. 1301 S. WABASH 939-7001 (Zgłaszać się po angielsku)

POTRZEBNE 2 kelnerki do klubu Jagiellonia, Jackowo. 583-9554 po 12 w południe — pytać o Zenka lub Zbyszka.

POTRZEBNE kobiety do sprzątania grupowego domów. 6 dni w tygodniu. \$220 na początek. Odjazd z Jackowa. Dzwonić po 5 P.M. 777-1932 lub po 8 P.M. 867-8280

POTRZEBNA BARMANKA

Mówiąca po angielsku. Proszę dzwonić: 889-3983

★ Praca

FULL TIME

Experienced cook needed for 300 bed nursing home. 5 day week including 3 days at 10 A.M.-6:30 P.M. & 2 days at 6 A.M.-2:30 P.M. Excellent salary & benefits. Call personnel Sunday-Thursday 9A.M.-4:30 P.M.

647-7444

DIETARY AIDS

Full Time 6 A.M.-2:30 P.M.
Part Time 4 P.M.-8:30 P.M.
Regency Nursing Center
300 bed facility in Niles.
Call Personnel:
647-7444 Sunday-Friday

Machinist

CNC LATHE OPERATORS

Must be experienced. Excellent benefits. Ask about our \$1,000 hiring bonus program.

Call 8 AM-4 PM 499-0017

INSPECTION

GOOD VISION & NUMBERS ABILITY. GOOD ENGLISH NECESSARY. APPLY: AMERICAN DECAL & MFG. 4100 W. FULLERTON

DRIVERS NEEDED FOR DELIVERY OF AUTOS STICK SHIFT

Must be 25 years or older, have good driving record and knowledge of city and suburbs. Must be able to communicate in English.

CALL 772-1900

DOSWIADCZENI OPERATORZY FREZAREK I RĘCZNYCH TOKAREK

Zgłaszać się osobiście
RAJNER MACHINE COMPANY
2092 S. Foster, Wheeling, IL.
394-8999

★ Praca

POTRZEBNA OSOBA

tylko po szkole plastycznej do ręcznego malowania na jedwabiach. Dzwonić od 3-5:30 p.m. 528-1779

POTRZEBNY ZESPÓŁ MUZYCZNY do KLUBU JAGIELLONIA

Soboty i Niedziele.
Po więcej informacji proszę dzwonić na numer.
583-9554 po 12 w południe pytać o Zenka lub Zbyszka

SPRZĄTANIE. Cały lub pół etatu. 832-1300

FABRYKA ZATRUDNI NA CAŁY LUB PÓŁ ETATU

Lekka praca na taśmie montażowej. 1 i 2 zmiana. Angielski konieczny. Zgłaszać się osobiście od pon. — piątku.

GIL-MED INDUSTRIES
1850 Holste Rd., Northbrook, IL.

KIEROWCA/KONSERWATOR

Obowiązki, wykonywanie poleceń, ogólne sprzątanie budynku i konserwacja. Musi mówić po angielsku i mieć ważne prawo jazdy z dobrym rekordem. Zgłaszać się osobiście od poniedziałku — piątku.

GIL-MED INDUSTRIES
1850 Holste Rd., Northbrook, IL.

OPERATORZY MASZYN DO SZYCIA KROJCZY OSOBY DO PRASOWANIA

Pelen etat. Wymagane doświadczenie. Fabrykant odzieży oferuje: stałą pracę, wspaniałe świadczenia i wspaniałe warunki pracy. Zgłaszać się:

KOREX
3640 W. Lawrence Ave., Chicago

RESTAURANT
Cleaning Person
English speaking.
Good pay for right person.
6 day a week. 9 A.M.-6 P.M.
456-1575

EXPERIENCED PLATER • FULL TIME

With maintenance ability preferred. Melrose Park location.

343-1515

CRAFT PRECISION INDUSTRIES has current openings for machine operator in precision manufacturing:

- surface grinder
- tool and cutter grinder

Minimum experience — 5 years. Fully paid benefits package. 678-0650

Anna M. Gavrick
CRAFT PRECISION INDUSTRIES
9440 W. Ainslie St., Schiller Pk. e.o.e.m/f

SPRZĄTANIE BIURA

Cały lub pół etatu. Wieczorem od poniedziałku do piątku. Dzwonić 913-0084 zostawić wiadomość.

PART-TIME

sprzątanie biur wieczorem. Wheeling — wtorek, czwartek i sobota. Itasca — poniedziałek do piątku. Muszą posiadać własną transportację i pozwolenie do pracy.

540-5774

CREDIT ADMINISTRATOR

Major magazine publisher seeks individual to handle advertising receivables. Good verbal and written communications skills with a minimum of 1 year credit experience. A degree and knowledge of publishing industry a plus. Resume and salary history required.

JO CAVANAUGH
MCLEAN HUNTER PUBLISHING CO.
29 N. Wacker Drive
Chicago, IL 60606

NEW & USED CAR SALES CONTINENTAL HONDA

Fluent Polish & English. Salary plus commission.

Call Kevin
352-6075

EARN MONEY Reading Books!

\$30,000/yr. income potential. Details.
(1-805) 687-6000 Ext. Y-7925

DRAFTPERSONS

Architectural—Mechanical—Sheet Metal—Structural
Many benefits including profit sharing, 11 paid holidays and tuition reimbursement and more. Call or apply 858-2600

CHICAGO BLOWER CORP.
1675 Glen Ellyn Rd. Glendale Heights, IL
An Equal Opportunity Employer M/F

MOLD MAKER

Progressive manufacturer is seeking an individual with a minimum of 5 years experience in all facets of mold making. We offer a modern air-conditioned plant and a competitive salary and benefit package including profit sharing.

Qualified individuals are invited to contact:

NORTHWESTERN TOOL & DIE

3445 W. HOWARD STREET, SKOKIE, IL 60076
PHONE: 677-9280
an equal opportunity employer m/f

MAINTENANCE MECHANIC

3RD SHIFT 10:40 PM TO 7 AM

We are seeking a knowledgeable Maintenance Journeyman with experience in electrical, hydraulic machining and mechanical systems. Must be able to read both hydraulic and electrical schematics. This position offers excellent wages and many benefits.

CALL PERSONNEL—673-1050

RESINOID ENGINEERING CORPORATION

“A non-smoking company in Skokie”
An Equal Opportunity Employer M/F

AGENCJA MAGDA

PRACE DLA KOBIET

Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00

342-6744 lub 342-5534
2930 N. Milwaukee

★ Praca Żeńska

GIRL

FOR LIGHT CLEANING DUTY
In hair salon in Oakbrook. Morning and afternoon hours. Must have transportation.

990-1760

POTRZEBNA KOBIETA

na pełen etat do sklepu jubilerskiego. Język polski i angielski wymagany.

725-2494

CNA's
Holy Family Health Center
Ma otwarcia na pierwszą zmianę—natychmiast. Konkurencyjne wynagrodzenie, świetne świadczenia. Musi czytać i pisać po angielsku. Musi mieć licencję stanową. Zgłoszenia osobiście lub dzwonić 2380 Dempster St., Des Plaines, IL lub telefon: 296-3355 Ext. 261 Pytać o Val

★ Praca

SPRZĄTANIE

Northbrook, kobiety i mężczyźni. Doświadczenie w sprzątaniu biur. Muszą mówić trochę po angielsku. Praca rozpoczyna się o 5:30 p.m.

729-9110

POTRZEBNE KOBIETY I MĘCZYZNINI

Do pracy domowej z zamieszkaniem lub bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynagrodzenie i świadczenia. Każda praca pisemnie gwarantowana. IRENE'S INTERNATIONAL (6201 W. Touhy, Chicago 631-8878)

Mechanic

PACKAGING MECHANIC

The Wm. Wrigley Jr. Company, the world's leading manufacturer and marketer of chewing gum has excellent mechanical positions available. Requirements for these positions (one 1st shift, one 2nd shift) include:

- Experience running machine shop equipment including lathes, mills and grinders
- The ability to read blueprints
- Formalized education in shop math, machine shop and/or basic engineering.

Experience in maintaining, troubleshooting and repairing high speed equipment is preferred. These positions require good communication skills and the ability to function well as part of a team.

Must speak basic English.

We offer an excellent salary and benefits program including eligibility for 2 annual bonuses. If you are interested in a CAREER with a world leader, instead of just a job, send a letter or resume in confidence to:

WM. WRIGLEY JR COMPANY

Personnel Dept. M.A.
3535 S. Ashland Avenue
Chicago, Illinois 60609

equal oppty employer mfh

AUTO CLEANUP & LIGHT BLDG.

MAINT. PERSON

Must speak English. Full benefits. Call Tony
PORSCHE EXCHANGE
Highland Park 433-6026

TOOL & DIE MAKER & MACHINIST

Must speak English. Apply at:
INTERNATIONAL MACHINE AND TOOLWORKS
2030 W. Rascher Avenue
Chicago, Illinois

2 FULL TIME JANITORS

English helpful.
Call Evelyn 960-2026
WESTMONT CONVALESCENT CENTER
Westmont, Illinois

CAR WASH ATTENDANTS NEEDED — FULL TIME

No English required but
Call in English
THREE OAKS CAR WASH
(312) 351-5400 contact Rick

MODEL MAKER

We have an immediate opening for a resourceful, imaginative model maker with a minimum of 5 years experience in metal, wood and plastic model and sample making. Working from artist's sketches or engineering drawings, this individual must be able to provide input as to the feasibility of point-of-purchase displays utilizing a variety of materials. MUST SPEAK ENGLISH.

This position offers a competitive salary and a wide range of company benefits including dental insurance.

Please send résumé or call:

Personnel Department
AMD INDUSTRIES, INC.
4620 W. 19th Street

Cicero, IL 60650 863-8900

GENERAL HELP

SEWING CONTRACTOR NEEDS SEVERAL PEOPLE FOR GENERAL FACTORY WORK

Experience helpful, but not necessary. English helpful. Salary, profit sharing, paid vacation, holidays and participation in group insurance plan. Clean, air-conditioned plant.

Call Franca at 670-3700
to arrange interview

HOTEL

The Best Inns of America are seeking reliable, hard working people to fill possible openings in housekeeping. Must speak English and have green card. We offer a top salary, attendance bonus, employer contribution medical plan, workmen's compensation, holiday pay, vacation and semi-annual reviews. We provide a pleasant work atmosphere along with constant training and development of our personnel. Accepting applications from 9 a.m.-5 p.m. each day. Apply in person. No phone calls please.

3010 Pinley Road, Downers Grove, IL

equal oppty. employer m/f

3RD SHIFT EXPERIENCED

Salt room furnace operator/salt room. Good company benefits. Must speak English. Elk Grove Village.
Call for Appt. 228-2525

★ Praca Męska

AZBESTY. Praca. Agencja. 489-6058.

DRIVER WANTED

for light delivery for auto parts store. Must speak Polish/English.
283-3500 ask for Richard

★ Praca Męska

JOHN'S ROOFING, INC.

729-0119 albo 297-3472

POTRZEBNI WYKWALIFIKOWANI

PRACOWNICY

Do robót dekarских oraz niewykwalifikowana pomoc. Przyuczymy. Pełne ubezpieczenie. Wysokie stawki. Praca cały rok.

ZATRUDNIE

BLACHARZA SAMOCHODOWEGO z doświadczeniem. Bardzo dobre wynagrodzenie.

685-2231 lub 965-3565

prosić Janinę lub Aleksa

JOURNEYMEN/MECHS. TRAILER REPAIR

Needed immediately. Must have own tools and transportation. Should speak fluent English. Call Dan 9 a.m.-5 p.m.

624-2100

RAVEN TRUCK LINES

3443 S. Parnell, Chgo, IL

Monday-Friday

AUTO TRANS. REBUILDER

ALSO EXP. R&R MAN

National franchise, looking for experienced rebuilder for Arlington Heights shop. Good pay and benefits to qualified person. Must speak English.

307-1895

PRZYJMĘ DOŚWIADCZONYCH PRACOWNIKÓW

Do prac kontraktorskich

622-7131

267-4080

DR. ASSISTANT WANTED

Full time, 40 hours per week. Bi-lingual—Polish/English. Vicinity Fullerton-Central. 5655 W. Fullerton
237-8660

Mon., Tues. and Fri. 9-7

PRZEDSIĘBIORSTWO AUTOBUSOWE z ELK GROVE

Zatrudni od zaraz osoby do czyszczenia autobusów. Doświadczenie w czyszczeniu autobusów, lub ogólnym sprzątaniu pomocne. Proszę dzwonić do Jim.

437-3779 — w jęz. ang.

DOSWIADCZONEGO tokarza. 745-1656

PRZYJMĘ OD ZARAZ

MŁODEGO MĘCZYZNĘ

Do prac ciesielskich. Praca cały rok.
Dzwonić po 7 PM 252-7619

MECHANIK SAMOCHODOWY

Trochę doświadczenia wymagane. Samochody krajowe i zagraniczne.
749-7449

CARPENTERS NEEDED

Must be experienced in room addition, kitchens, bathrooms and dormers. Must speak English.

Call 539-1889

POTRZEBNI pracownicy do robot przy "shingles" i do prac wewnątrz. 679-0718.

POTRZEBNI

MASZYNISTA/

NARZĘDZIOWIEC

Muszą czytać rysunek techniczny i operować tokarki, frezarki i szlifierki. Pełne świadczenie zakładowe. Zgłaszać się do:

DAVIES MOLDING CO.

4920 W. Bloomingdale, Chicago.

POTRZEBNI FREZER

z DOŚWIADCZENIEM

(Musí posiadać narzędzia) oraz ustawiać wtryskarki.
C.E.W. ENGINEERING
4312 N. Kedzie, Chicago 588-1115

FREZERZY I TOKARZE

Z doświadczeniem od zaraz. \$10.00/godz. plus wszystkie świadczenia, godziny nadliczbowe. Muszą posiadać własne narzędzie.

628-1191

POTRZEBNI

SUBKONTRAKTORZY

Do wykonywania pracy wewnątrz i zewnątrz.
MUSZĄ MIEĆ "INSURANCE".

637-8855

AUTO TECHNICIANS

EXPERIENCED

Foreign and domestic repairs. Salary commensurate with experience. Must speak English. Schaumburg area. Tom

894-9195

NEED SUBCONTRACTORS

We did 480 jobs last year. Need to add a few good crews for:

- Roofing subcontractors
- Aluminum siding subcontractors
- Carpenters subcontractors

Must speak basic English.

Call LYNNE BUILDERS CORP.

788-4747

POTRZEBNI PRACOWNICY

Doświadczeni w robotach wewnątrz i zewnątrz

283-2057

★ Praca Męska

POTRZEBNY PIEKARZ

Od zaraz

737-2113 lub 471-0013

Steel Company is looking for experienced welders and layout man for fabrication and erection of steel.

Tel.: 202-0079 after 8 p.m.

456-1449

WYKWALIFIKOWANY FREZER

Do prac jednostkowych i małych serii. Praca na Bridgeboard. Wymagana bardzo dobra znajomość rysunku technicznego.

MICROTECH

Des Plaines, Ill. Tel.: 296-6975

PRZYJMĘ OD ZARAZ

PRACOWNIKÓW DO PRACY NA DACHACH

Stala praca. Dzwonić wieczorem.

286-4814

PELEN ETAT DOZORCA "JANITOR"

Druga zmiana od 3 po południu do 11:30 wieczorem. Okolica Barrington, \$4.50 na godzinę.
381-2484 po 9 rano, pytać o Barbarę

PRESS OPERATOR

For 4 color Diddie equipment. Production bonus, shift differential and company paid benefits. Must speak English. Apply in person at:

SINGLES PLUS PRINTING

865 South Route 53

Addison, Illinois

POTRZEBNI pracownicy do kontraktora. 794-8671.

WANTED BODY AND FENDER PERSON

with experience.

282-1009

ZŁOTNIK

Doświadczony w oprawianiu kamieni. Resume z podaniem poprzednich miejsc pracy i stawek wysłać pod: P.O. Box 46304 Chicago, Ill. 60646

PRACA W MAGAZYNIE

Doświadczenie w operowaniu podnośnikiem widelkowym oraz dźwigiem sufitowym wymagane. Kandydat musi posiadać zezwolenie na pracę.

Zgłaszać się osobnie do:

CAPITAL METALS

2483 Greenleaf 640-9570 Elk Grove Vil.

JANITORIAL

Full And Part Time Positions

CNA's

Full and part time positions available. Must be able to communicate in English. Apply in person

OAK LAWN

CONVALESCENT HOME

9525 S. Mayfield

Oak Lawn, IL

MICHEAL A. PRATE

ROOFING CO.

Zatrudni pracowników do prac dekarских (układanie "shingles").

Tel. 693-4135

POTRZEBNY

BLACHARZ

SAMOCHODOWY

i CHĘTNI DO NAUKI ZAWODU

283-7363

TOKARZE/FREZERZY

POTRZEBNI OD ZARAZ

Dobre warunki pracy. Godziny nadliczbowe. Dzwonić od poniedziałku do piątku, między 8 rano — 3 cią po południu.

826-1800 — prosić Mariusz

FURNITURE

CABINET MAKERS

MACHINE OPERATORS

FURNITURE FINISHERS

AND MACHINE CARVERS

Must be experienced.

Call Monday through Friday 9 to 5

547-1010

Factory

I.D. & O.D. GRINDER

Must have green card.

Some English helpful.

Experienced. 666-1821

MACHINIST/MECHANIC

Pneumatics necessary. Must speak English. Send resume or call Gibson Specialty Corp., 2222 S. Michigan, Chgo, IL 60616.

326-3580

Machinist

VTL OPERATOR

MILLING MACHINE OPERATOR

MECHANICAL ASSEMBLER

Exp. required. Must have own tools. Must speak English. Good benefits.

NOONAN MACHINE CO.

Franklin Park 11900 Franklin 595-0144

GEAR JOB SHOP

POTRZEBUJE MASZYNISTY

Wymagane 5 lat doświadczenia, znajomość odczytywania rysunków i opisów oraz własne narzędzia.
Tel: 792-1774

POTRZEBNY TOKARZ

na pierwszą zmianę. Dobre wynagrodzenie. Zgłaszać się osobnie pod adresem:
2619 N. NORMANDY, CHICAGO

★ Praca Męska

POTRZEBNI

DOŚWIADCZENI PRACOWNICY

Do robót kontraktorskich wewnątrz

Tel: 235-0515

2ND SHIFT—EXPERIENCED

CARBO-FURNACE OPERATOR

Responsibilities include preparation of loads and loading of furnaces and controls. Good company benefits. Must speak English. Elk Grove Village. Call for Appt.

228-2525

DEKARZE

Pracownicy do układania dachów ("shingles") lub dekarze sub-kontraktorzy ("shingles"). Doświadczeni. Proszę dzwonić po ang.

438-4131

★ Do Wynajęcia

WESTERN-DEVON

3 sypialnie, 1½ łazienki, zupełnie odnowione, centralnie ogrzewane i ochładzane, \$530.

274-0240 po 8 p.m.

PARK Ridge, 2 sypialnie, 1½ łazienki, świetna szkoła, autobus szkolny, blisko publicznej transportacji. \$625 z ogrzewaniem. Od 1-go lutego. 966-2958 lub 698-6963

SYPIALNIA do wynajęcia, okolica Milwaukee/Cicero. 622-1992 wiecz.

ŁADNE, duże 6-pokojowe, blisko komunikacji, sklepów, 3 sypialnie, ogrzewane. 486-4153 lub 763-3946

MIESZKANIE 6-cio pokojowe. Cicero/Diversey. Tel.: 685-5387

OD 15 STYCZNIA

Pokoje do wynajęcia dla panów. Okolice Belmont/Central Park Dzwonić w godzinach rannych

Tel. 889-1944

FULLERTON przy KIMBALL

6 pokojowe mieszkanie, świeżo odnowione, z 3-ma sypialniami, ogrzewane, częściowo umeblowane, na 2 piętrze.

489-3181

6 DUŻYCH POKOI

Okolice Chicago-Damen.

Lokator ogrzewa. \$400 mies.

966-8845 po 4 p.m.

MĘCZYZNA

PRZYJMIE KOBIETĘ

Na mieszkanie całkowicie umeblowane. Okolice Belmont/Narragansett. Telefonować od 5 do 8 P.M.

889-1944

ŁADNE MIESZKANIE

W dobrze utrzymanym i spokojnym budynku. Pralnia na miejscu. Niski depozyt.

489-6623

7 i 8 POKOJOWE

MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA

Na 1-szym — \$600, na 2-gim — \$500. Foster/Spaulding.

545-4844

2 SYPIALNIOWE ładne mieszkanie

na Jackowie, pierwsze piętro. Dom 2 rodzinny. Możliwość wynajęcia garażu. 276-7279 po 4 p.m.

OSOBNY pokój, południowo-zachodnie przedmieście Chicago, luksu-

sowy, basen, garaż. 980-0683.

DUŻE 1-SYPIALNIOWE

MIESZKANIE

Odnowione, ogrzewane, okolice Belmont-Narragansett. \$450.

736-8600

OKOLICA JEFFERSON PARK

CENTRAL BRYN MAWR

6 pokoi, 3 sypialnie, piec kuchenny, lodówka, dywany, świeżo odnowione. Bez zwierząt. Dzwonić w sobotę i niedzielę cały dzień w tygodniu po 3 P.M.

631-0470

1 SYPIALNIOWE mieszkanie do

wynajęcia. 4035 N. Central Pk. Tel.: 944-7428.

WYNAJMĘ 3 sypialniowe mieszkanie

od zaraz. Jackowo. 583-1021

SYPIALNIA na weekendy dla niepalącej pani. Władysławowo. 685-5420

MILWAUKEE/KENNETH

4 pokoje, 1 sypialnia, \$425;

3½ pokoju, 1 sypialnia, \$385.

283-3663 lub po 4-tej: 889-1576

